

การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ

ของ

เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาวิจัยและสถิติทางการศึกษา
พฤษภาคม 2547

เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ.(2547) การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี. ปริญญาโท กศ.ม.
(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ:บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร. สุพร เข้มแข็ง, อาจารย์ชาวลิต รวยอาจัน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับ
พฤติกรรมการเรียนและหาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการ
เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 398 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน แบบสอบถามเจตคติต่อ
การเรียน แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา แบบ
สอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับ
นักเรียน

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีความ
สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .713 ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านความสามารถทางการ
เรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผล
ต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วนปัจจัยด้านความคาดหวังของ
บิดามารดา ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**A STUDY OF SOME FACTORS RELATED TO LEARNING BEHAVIOR OF
MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS IN CHANGWAT SUPANBURI**

ABSTRACT

BY

CHIRDCHAY CHUCHOUISUWAN

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Research and
Statistics at Srinakharinwirot University**

May 2004

Chirdchay Chuchouisuwan (2004) *A Study of some factors related to learning behavior of Mathayomsuksa 3 students in Changwat Supanburi*. Master thesis, M.ed. (Educational Research and Statistics). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Adviser Committee : Dr.Suwaporn Semheng, Mr.Chawalit Ruayajin

The purposes of this research were to study relationship between some factors and learning behavior of Mathayomsuksa 3 students in Changwat Supanburi and the score weight of some factors contributed to learning behavior. The Sample used in this study Multi-Stage Random sampling was used to select 398 Mathayomsuksa 3 students in the academic year 2003 in Changwat Supanburi. The instruments used in this study were questionnaires learning behavior ,leaning attitude, Achievement Motive ,Parent's Expectation ,peers relationship ,relationship between students and teacher .The multiple correlation coefficients and beta weight were used to summarise the result of the study.

The result of this study indicated that the multiple correlation between all factors and learning behavior was 0.713 which was significant at .01 level. The score weight of achievement ,learning attitude ,Achievement Motive ,Peers relationship, relationship between students and teacher were significantly contributed to learning behavior at .01 level and Parent's Expectation were significantly contributed to learning behavior at .05 level.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี

ของ

นายเชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

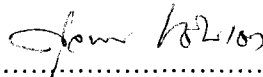

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)

วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

ประธาน

(อาจารย์ ดร.สุพร เข้มแข็ง)

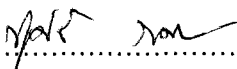
กรรมการ

(อาจารย์ ชาลิต รวยอาจิน)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ชุตรี วงศ์รัตนะ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความกรุณาของอาจารย์ ดร.สุพร เข้มแข็ง ประธาน
ควบคุมปริญญานิพนธ์อาจารย์เชาวลิต รวยอาจิณ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้แนว
คิด แนะนำ ตลอดจนแก้ไขตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ จนกระทั่ง
เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์
อาจารย์ ดร.ละเอียด วัชรเผ่า รองศาสตราจารย์ ดร.ฉวีวรรณ เศรษฐมัลย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สุนันท์ ศลโกสม ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษาทุกท่านที่
ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณปริชา สุทธิเนียม ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลและเพื่อนๆ
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษาที่ให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

ขอโน้มระลึกถึงพระคุณของบิดามารดาที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดทั้งให้กำลังใจทำ
ให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ประชากร.....	3
	กลุ่มตัวอย่าง.....	3
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	พฤติกรรมกรเรียน.....	7
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	9
	เจตคติต่อการเรียน.....	11
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	15
	ความคาดหวังของบิดามารดา.....	16
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	20
	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน.....	22
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	28
	ประชากร.....	28
	กลุ่มตัวอย่าง.....	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	29
	วิธีดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	30
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

สารบัญ(ต่อ)

บทที่(ต่อ)	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	52
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	52
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	52
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	55
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก.....	65
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	90

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	29
2	ค่าสถิติพื้นฐานของปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมการเรียนของ นักเรียนที่วิเคราะห์จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	48
3	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบธรรมดา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับพฤติกรรมการเรียนที่ วิเคราะห์จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3.....	49
4	ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบของปัจจัยบางประการที่ส่ง ผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่วิเคราะห์จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3.....	50
5	ค่าความเชื่อมั่น(IOC)ของแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน.....	71
6	ค่าความเชื่อมั่น(IOC)ของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน.....	72
7	ค่าความเชื่อมั่น(IOC)ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	73
8	ค่าความเชื่อมั่น(IOC)ของแบบสอบถามความคาดหวัง ของบิดามารดา.....	74
9	ค่าความเชื่อมั่น(IOC)ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน.....	75
10	ค่าความเชื่อมั่น(IOC)ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง ครูกับนักเรียน.....	76
11	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน....	77
12	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน....	78
13	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์....	79
14	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคาดหวัง ของบิดามารดา.....	80
15	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน.....	81
16	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง ครูกับนักเรียน.....	82

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิองค์ประกอบของเจตคติ.....	14
2 ลำดับขั้นการสร้างแบบสอบถาม.....	30

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก่อน ทั้งที่เป็นร่างกายและจิตใจ หรือส่วนที่เป็นรูปธรรม (Concrete) และส่วนที่เป็นนามธรรม (Abstract) ดังนั้นการจะพัฒนาคนให้เป็นคนที่มีศักยภาพสมบูรณ์ จึงต้องพัฒนาไปพร้อมกัน อย่างไรก็ตามในส่วนของจิตใจ ความรู้ความสามารถทางสติปัญญา จำเป็นต้องฝึกฝนให้เป็นผู้มีจิตใจดีงามและเป็นคนดีที่สังคมต้องการ การจะพัฒนาคนให้สมบูรณ์จึงต้องทำควบคู่กันทั้ง ร่างกาย จิตใจและสติปัญญา และวิธีการที่จะพัฒนาคนให้สมบูรณ์ในเรื่องดังกล่าวนี้ เชื่อกันว่าทำได้ด้วยการให้การศึกษา ทั้งในระบบ (Formal education) การศึกษานอกระบบ (Non-formal education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal education) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 27)

ในการพัฒนาคนทางสติปัญญา ความรู้ ความสามารถต่างๆ ให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ โรงเรียนเป็นแหล่งที่สำคัญที่สุดโดยนักเรียนจะได้รับการศึกษาฝึกฝนฝึกหัดงานตามสาขาวิชาที่เรียนเพื่อสร้างทักษะให้เกิดความชำนาญในการประกอบอาชีพตามที่สังคมพึงปรารถนา รวมทั้งช่วยในการพัฒนาความสามารถในการประกอบอาชีพของบุคคลให้บุคคลสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างปกติสุขและมีประสิทธิภาพทางอาชีพ การงาน ช่วยในการเตรียมกำลังพลหรือกำลังแรงงาน (Manpower) ให้สอดคล้องกับงานในสาขาต่างๆ ตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ (อุทัย บุญประเสริฐ. 2527 : 46-54)

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งสภาพครอบครัวไทยในอดีตเป็นครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ อาศัยอยู่ร่วมกันหลายคน ความสัมพันธ์อันแนบแน่นส่งผลให้ครอบครัวมีความรักความเข้าใจสมัครสมานสามัคคี ปัจจุบันสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปมาก ทำให้สภาวะการณ์ของครอบครัวไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จากปัญหาผลกระทบทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ค่านิยมทางสังคม โดยเฉพาะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้บิดามารดาต้องทำงานหนักขึ้นมีเวลาดูแลให้ความรักความอบอุ่นต่อบุคคลในครอบครัวค่อนข้างน้อย ซึ่งส่งผลกระทบต่อบุตรโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ และจิตใจของเด็ก เมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่เด็กต้องการเป็นตัวของตัวเองมาก การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับอารมณ์ของแต่ละคน โดยมีนักจิตวิทยาบางท่านเรียกวัยนี้ว่า วัยพายุพายุแค้น (Storm and Stress) (ปรีชา คัมภีรปกรณ. 2540 : 55-56)

ความคาดหวังของบิดามารดาเกิดจากปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน เช่นเพื่อเป็นการทดแทนในบางสิ่งบางอย่างที่ตนเองขาดหายไป หรือเป็นความคาดหวังตามความต้องการของ

ตนเอง และพยายามจะให้บุตรธิดาเป็นดั่งบั้งชีหรือบอกถึงสถานภาพของตนเอง ตลอดจนการเลี้ยงดูเพื่อให้สูงกว่าตนเอง ทำให้เด็กมีค่านิยมที่ฟุ่มเฟือย รักความสะดวกสบาย (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2540 : 365-366) นอกจากนี้ความคาดหวังของบิดามารดายังก่อให้เกิดความกดดันในเด็กวัยรุ่นเป็นอย่างมาก การกระทำดังกล่าวจึงมีอิทธิพลต่อการพัฒนาของเด็กทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ก่อให้เกิดค่านิยม ความรู้สึกและการแสดงออกด้านพฤติกรรมต่างๆ (Balk.1995 : 59) กมล คงเมือง (2533 : 12-13) ได้ศึกษาพบว่า ความคาดหวังของบิดามารดามีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยบุตรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงความคาดหวังของบิดามารดาก็จะสูงตามไปด้วย ส่วนบุตรที่มีผลการเรียนต่ำความคาดหวังของบิดามารดาก็จะต่ำตามไปด้วย

ในส่วนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นลักษณะทางจิตวิทยาที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมให้การแสดงออกของนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมด้านการทำงาน หรือการศึกษา ทั้งนี้เพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลทำให้เกิดผลการแข่งขัน มุ่งทำงานด้วยความหวังผลสำเร็จ มีความกล้าเสี่ยง รู้จักรับผิดชอบไม่ย่อท้อต่องานหนัก มีความมานะบากบั่นรวมทั้งมีจิตใจจดจ่ออยู่กับงานที่ทำ (Whittaker. 1965 : 170)

จะเห็นว่าพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษานำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้ทราบว่าปัจจัยทางด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ ครู อาจารย์ ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา บิดามารดา และผู้

เกี่ยวข้อง ในการที่จะนำปัจจัยเหล่านี้มาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียน รวมทั้งเป็นแนวทางให้ผู้สนใจจะศึกษาในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 อำเภอ จำนวนโรงเรียน 32 โรง จำนวนห้องเรียน 179 ห้อง และจำนวนนักเรียน 7,043 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 4 อำเภอ จำนวนโรงเรียน 10 โรง จำนวนห้องเรียน 10 ห้อง จำนวนนักเรียน 398 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

3. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

3.1.1 ความสามารถทางการเรียน

3.1.2 เจตคติต่อการเรียน

3.1.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.2 ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่

3.2.1 ความคาดหวังของบิดามารดา

3.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.2.3 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

4. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการณ์เรียน

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. มีปัจจัยบางประการอย่างน้อยหนึ่งประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การปฏิบัติตนหรือการกระทำที่แสดงออกทางการเรียนของนักเรียนทั้งในขณะที่อยู่ในห้องเรียนและไม่ได้อยู่ในห้องเรียน ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา การทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา การรู้จักใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ การทบทวนบทเรียน การทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ การเตรียมตัวสอบ ซึ่งมีการปฏิบัติเป็นประจำจนเกิดเป็นนิสัย ในการวิจัยครั้งนี้วัดได้จากแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาขึ้น

2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

2.1 ความสามารถทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนการมีทักษะเกี่ยวกับวิชาที่เรียน สามารถนำผลที่ได้จากเรียนมาปรับปรุงให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้วัดได้จากเกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 จนถึงภาคเรียนที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545

2.2 เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกเชื่อที่มีต่อการเรียน จนเกิดความรู้สึกพร้อมที่จะแสดงการกระทำเกี่ยวกับการเรียนออกมา ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ซึ่งเป็นคุณลักษณะความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในซึ่งในการวิจัยครั้งนี้วัดได้จากแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง สิ่งโน้มน้าวหรือชักนำให้นักเรียนเกิดความพอใจ ความตั้งใจในการกระทำ การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเรียน ทำให้เกิดความมานะพยายามแข่งขันกับมาตรฐานเดิมที่ทำไว้ และเพื่อสนองความต้องการบรรลุเป้าหมายจนเกิดผลสำเร็จได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้วัดได้จากแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาขึ้น

3. ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่

3.1 ความคาดหวังของบิดามารดา หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนถึงความคิด การกระทำของบิดามารดาที่มีต่อนักเรียน ที่จะให้นักเรียนปฏิบัติตามความปรารถนา เป้าหมาย ความมุ่งหวัง และความต้องการของบิดามารดาที่ตั้งใจไว้ในด้านการเรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้วัดได้จากแบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันทางด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้เกิดความสำเร็จทางด้านการเรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้วัดได้จากแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาขึ้น

3.3 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียนที่ปฏิบัติต่อกันทางด้านการเรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ได้แก่

การช่วยเหลือทางด้านวิชาการและด้านส่วนตัว ความเป็นมิตรความเข้าอกเข้าใจกัน โดยที่นักเรียนจะต้องเคารพเชื่อฟังตลอดจนปฏิบัติตามคำสอนของครูและการปฏิบัติตนของครูที่มีต่อนักเรียน โดยที่ครูจะต้องมีความเข้าใจ คำนึงถึงความต้องการของนักเรียน เพื่อให้ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้วัดได้จากแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พฤติกรรมการเรียน

- 1.1 ความหมายของพฤติกรรมการเรียน
- 1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน
- 1.3 พฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. เจตคติต่อการเรียนรู้

- 3.1 ความหมายของเจตคติและเจตคติต่อการเรียนรู้
- 3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ
- 3.3 ลักษณะสำคัญทางเจตคติ
- 3.4 องค์ประกอบของเจตคติ
- 3.5 การวัดเจตคติ

4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

- 4.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 4.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 4.3 ประเภทของแรงจูงใจ

5. ความคาดหวังของบิดามารดา

- 5.1 ความหมายของความคาดหวังและความคาดหวังของบิดามารดา
- 5.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

6. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

- 6.1 ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- 6.2 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

7. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

- 7.1 ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 8.1 งานวิจัยต่างประเทศ
- 8.2 งานวิจัยในประเทศ

1. พฤติกรรมการเรียน

1.1 ความหมายของพฤติกรรมการเรียน

แครนตัน และบาร์คเลย์ (กึ่งกาญจน์ ปานทอง 2545:19;อ้างอิงจาก.Cranston and Barclay.1985:136) ได้ให้ความเห็นว่า พฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน ผู้สอนและสัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึงวิธีการเรียนของผู้เรียนที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าขณะนั้น

ธีรยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 33)ได้อธิบายความหมายและลักษณะของพฤติกรรม การเรียนพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนาในด้านความรู้เจตคติและทักษะตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ในวิชาต่างๆ

โสภา ชูพิกุลชัย (2528 : 111) ให้ความหมายของพฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำ หรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกในการเรียน การตอบสนองหรือปฏิกิริยาที่นักเรียนมีต่อประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมในขณะที่เรียนด้วย ดังนั้นพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

กึ่งกาญจน์ ปานทอง (2545: 19) ได้อธิบายว่าพฤติกรรมการเรียน หมายถึงการปฏิบัติตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างเหมาะสม ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การฟัง การอ่าน การจดโน้ตเพื่อช่วยจำ การส่งการบ้าน การทบทวนบทเรียน และการเตรียมตัวสอบ

จากข้อความข้างต้นอาจจะกล่าวได้ว่า พฤติกรรมการเรียนคือ พฤติกรรมหรือการแสดงออกที่เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน โดยเฉพาะวิธีการในการเรียน การปฏิบัติตน การรู้จักใช้เวลาในการเรียนซึ่งพฤติกรรมการเรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน

รุ่งทิวา จักรกร (2521 : 21) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนประกอบด้วย

1. ลักษณะของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ ความพร้อม ความต้องการที่จะเรียนรู้ ความสามารถในการรับรู้ อารมณ์ที่อยากจะเรียนรู้ ความสามารถในการจดจำสิ่งที่เรียนรู้แล้ว ระดับความรู้ ปัญหา เจตคติต่อการเรียนรู้ และสุขภาพจิต

2. ลักษณะของสิ่งที่เรียนรู้ แบ่งได้ 2 ชนิด คือ

2.1 บทเรียน ได้แก่ เนื้อหาสาระหรือเรื่องราวที่จะเรียน โดยลักษณะของบทเรียนที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ คือ ความสั้น-ยาวของบทเรียน ความยาก ง่ายของบทเรียน เป็นต้น

2.2 สื่อประกอบการเรียน ได้แก่ สื่อสารการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น เช่น หนังสือ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ ภาพยนตร์ และอื่น ๆ โดยลักษณะของสื่อประกอบบทเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ได้แก่ ความชัดเจน ความซับซ้อน และความเหมาะสมของสื่อ

3. วิธีการเรียนรู้ แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 การเรียนรู้โดยมีครูสอน

4. แรงจูงใจในการเรียน แรงจูงใจในการเรียนเป็นสิ่งที่กระตุ้น หรือแรงดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมทางการเรียนรู้ออกมา ความต้องการอยากรู้ อยากพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า มีความพึงพอใจที่จะเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ต่อครูผู้สอน ยอมก่อให้เกิดผลการเรียนที่น่าพอใจ

สังค อุทรานันท์ (2525:42) ได้อธิบายว่า องค์ประกอบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนนั้น นอกเหนือจากวิธีการเรียนแล้ว ลักษณะของการเรียนอัตราการเรียนของผู้เรียนมีส่วนสำคัญเช่นกัน

กล่าวได้โดยสรุปก็คือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนนั้น ประกอบด้วยลักษณะของนักเรียน ลักษณะของสิ่งที่จะเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้และแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนตามความมุ่งหวังทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับนักเรียนเป็นสำคัญ

1.3 พฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แมดดอกซ์ (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. 2541 : 14 ; อ้างอิงจาก Maddox. 1965 : 9) ได้ชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคล และการทำงานหนักเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ พฤติกรรมการเรียนหรือวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้น เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่เป็นคนเรียนดีนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นคนมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมาก แต่ต้องเป็นคนที่ต้องรู้จักใช้เวลา ต้องรู้จักวิธีเรียน วิธีทำงานให้ได้ผลดี

บราวน์แมน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2526 : 19 ; อ้างอิงจาก Brownman. 1965 : 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน สรุปได้ว่าวิธีการเรียนของนักเรียน หรือพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เจตคติของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอน สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

วัชร บุรณสิงห์ (2526 : 48-54) กล่าวถึงพฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า การจัดสรรเวลาในการศึกษาถือว่าเป็นเทคนิคที่สำคัญ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้ได้ผลดีขึ้นกล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีการทำตารางเวลาสำหรับศึกษาของตนเอง

เพื่อจะได้ทำรายการสิ่งที่จะต้องทำตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง และเวลาในการพักผ่อนให้เหมาะสม พร้อมทั้งมีวิธีการอ่านที่ถูกต้อง เหมาะสม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กัน การที่นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดี จะต้องรู้จักจัดสรรเวลาให้เป็นประโยชน์ และปฏิบัติตัวในห้องเรียนอย่างเหมาะสม ตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูสอน คิดไตร่ตรองตามคำพูดของครู ชักถามเมื่อไม่เข้าใจและจดบันทึกในสิ่งที่ได้เรียนรู้ วิธีการเหล่านี้จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นและนักเรียนต้องมีเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอนด้วย

ธาริณี เจียรวัฒนะ (2531 : ง) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่มีส่วนส่งเสริมผลสำเร็จในการเรียนวิทยาศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูง จำนวน 283 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่มีส่วนส่งเสริมการเรียนในระดับมากที่สุด คือ การตั้งใจเรียนเสมอ การติดตามเรื่องที่เรียนเสมอ การทำการบ้านด้วยตนเอง และพฤติกรรมการสอนของครูมีส่วนส่งเสริมการเรียนในระดับมากที่สุด คือ การให้เนื้อหาที่ชัดเจน การเฉลยข้อสอบเพื่อให้นักเรียนรู้จักจุดบกพร่องของตนเองทุกครั้ง การให้การบ้าน แบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบเสมอ ครูมีความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน ครูเข้าใจปัญหาและความรู้สึกของนักเรียน การสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ครูมีอารมณ์มั่นคงแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล ใจกว้างและโอบอ้อมอารี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมในการเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่สามารถใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงมีพฤติกรรมในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อนักเรียนได้แก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมในการเรียนให้ดีขึ้นแล้วจะทำให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ก๊อต และคนอื่นๆ (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. 2541 : 77 ; อ้างอิงจาก Good and others. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ไว้ว่า หมายถึงความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะ หรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้วซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอน หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม (2530 : 10) ได้กล่าวว่าโดยทั่วไปผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายาม จำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนโดยอาศัยความสามารถ เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

ทาวีณิ เจียรวิพัฒน์ (2531 : 14) ได้กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม

2.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิมล ลิ้มเศรษฐ์ (2527 : 33) ได้กล่าวถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนนั้นประกอบด้วย

1. พฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด หมายถึงความสามารถทั้งหลายของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยความถนัด และพื้นความรู้เดิม

2. คุณลักษณะด้านจิตพิสัย หมายถึงสภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจ เจตคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน โรงเรียนและระบบการเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ลักษณะบุคลิกภาพ

3. คุณภาพการสอน หมายถึง การได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และรู้ว่าตนเองได้ดำเนินการถูกต้องหรือไม่

ปณตพร โจทย์กิ่ง (2530 : 34-35) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางสมองและความพร้อมทางสติปัญญาความพร้อมทางด้านร่างกายและความสามารถทางด้านร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ความสนใจ แรงจูงใจ เจตคติและค่านิยม

2. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ทักษะทางร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ สุขภาพ ความเข้าใจในสถานการณ์

3. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนผู้สอนจะต้องมีพฤติกรรมที่มีความเป็นมิตรกัน เข้าอกเข้าใจกัน

4. คุณลักษณะของกลุ่มผู้เรียน ได้แก่ โครงสร้างของกลุ่มตลอดจนความสัมพันธ์ของกลุ่ม เจตคติ ความสามัคคี

5. คุณลักษณะของพฤติกรรมเฉพาะตัว ได้แก่ การตอบสนองต่อการเรียนมีเครื่องมือและ อุปกรณ์พร้อมในการเรียน ความสนใจต่อบทเรียน

6. แรงผลักดันภายนอก ได้แก่ บ้าน มีความสัมพันธ์ระหว่างคนในบ้านดี สิ่งแวดล้อมดี มีวัฒนธรรมและคุณธรรมพื้นฐานดี

3. เจตคติต่อการเรียนรู้

3.1 ความหมายของเจตคติและเจตคติต่อการเรียนรู้

กูด (Good. 1973 : 49) ให้ความหมายของเจตคติว่า ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รักเกลียดหรือกลัว หรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้นๆ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539 : 208) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า เจตคติเป็นเรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อ ฝังใจของเราต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด มักจะเกิดขึ้นเมื่อเรารับรู้หรือประเมินผู้คน เหตุการณ์ในสังคม เราจะเกิดอารมณ์ความรู้สึกบางอย่างควบคู่ไปกับการรับรู้ นั่น และมีผลต่อความคิดและปฏิกิริยาในใจของเรา ดังนั้น เจตคติจึงเป็นทั้งพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย แต่มีความโน้มเอียงที่จะเป็นพฤติกรรมภายในมากกว่าพฤติกรรมภายนอก

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541 : 366) เจตคติ เป็นอักษณาสัย (Disposition) หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของ หรือความคิดเห็น เจตคติอาจเป็นทางบวก หรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติบวกต่อสิ่งใดก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีเจตคติลบก็จะหลีกเลี่ยง เจตคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อของบุคคล

จึงพอจะสรุปได้ว่า เจตคติเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งอยู่ภายในจิตใจของบุคคลเกิดขึ้นจากการรับรู้และประสบการณ์ต่างๆ อยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ในลักษณะที่สนับสนุน หรือไม่สนับสนุน เจตคติเป็นสิ่งที่วัดโดยตรงไม่ได้ แต่สามารถวัดได้โดยวัดความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ

จากการศึกษาความหมาย และแนวคิดของเจตคติต่อการเรียน ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของเจตคติต่อการเรียนว่าเป็นความรู้สึก ความเชื่อของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีเสรีภาพ ในการใช้ความรู้ความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดการดำเนินงานของ ตนเอง คัดเลือก ประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และประเมินผลตนเองทั้งในทางบวก คือ ชอบ พอใจ ให้ความสำคัญ และในทางลบ คือ ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่อยากเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้

3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ

ทฤษฎีการใช้แรงเสริม (Reinforcement Theory)

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (2524 : 113-114) กล่าวถึงทฤษฎีเสริมแรงว่าเมื่อเราได้รับรางวัลจากการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะทำให้เราอยากทำสิ่งนั้นไปเรื่อย ๆ ทำให้เรามีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย การปลูกฝังเจตคติใหม่ๆ หรือประสบการณ์ใหม่ๆ ถ้าสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของเรา เราก็ให้รางวัลกับตนเอง แต่ถ้าประสบการณ์ใหม่ๆ นั้นขัดกับความเชื่อเดิมของคนเรา เราก็อาจหาเหตุผลมาเพื่อตรวจสอบดู หากรู้แน่ว่าขัดกับความเชื่อเดิมจริง เราอาจเปลี่ยนแปลงเจตคติไปได้

จากทฤษฎีที่เกี่ยวกับเจตคติที่กล่าวมา เจตคตินั้นสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ โดยการเรียนรู้จากสังคม การใช้คำพูดจูงใจ เสริมแรงด้วยวิธีการต่างๆ การปรับตัวเข้ากับกลุ่ม และจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จะเห็นได้ว่ามีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลให้เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาเกี่ยวกับเจตคติว่าผู้ที่มีเจตคติต่อสิ่งนั้นๆ และจะส่งผลอย่างไรต่อไป

3.3 ลักษณะสำคัญทางเจตคติ

ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2539 : 211-213) ได้แบ่งคุณลักษณะที่สำคัญของเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ สิ่งเร้าต่างๆ รอบตัวบุคคล การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติแม้ว่าประสบการณ์ที่เหมือนกัน ก็จะมีเจตคติที่แตกต่างกันได้ ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เป็นต้น
2. เจตคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเป็นการเตรียมความพร้อมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตได้ สภาวะความพร้อมที่จะตอบสนองมีลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับ และจะเกี่ยวเนื่องกับอารมณ์ด้วย เป็นสิ่งที่จะอธิบายไม่ค่อยจะได้และบางครั้งไม่ค่อยมีเหตุผล
3. เจตคติดีทิศทางทางประเมิน ทิศทางของการประเมินคือลักษณะความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความรู้สึกหรือการประเมินว่าชอบ พอใจ เห็นด้วยก็คือเป็นทิศทางในทางที่ดี เรียกว่าเป็นทิศทางในทางบวกและถ้าประเมินออกมาในทางไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจก็มีทิศทางในทางลบ
4. เจตคติดีความเข้ม คือมีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก ถ้าชอบมากหรือไม่เห็นด้วยอย่างมากก็แสดงว่ามีความเข้มสูง ถ้าไม่ชอบเลยหรือเกลียดที่สุดแสดงว่ามีความเข้มสูงในอีกทางหนึ่ง
5. เจตคติดีคงทน เจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่นและมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของคนนั้น การยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใดทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นได้ยาก

6. เจตคติมีทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในเป็นสภาวะทางจิตใจซึ่งหากไม่ได้แสดงออก ก็ไม่สามารถจะรู้ได้ว่าบุคคลนั้น มีเจตคติอย่างไรในเรื่องนั้น เจตคติที่เป็นพฤติกรรมภายนอกจะแสดงออกเนื่องจากถูกกระตุ้นและการกระตุ้นนี้ยังมีสาเหตุอื่นร่วมอยู่ด้วย

7. เจตคติจะต้องมีสิ่งเร้าจึงมีการตอบสนองขึ้น แต่ไม่จำเป็นว่าเจตคติที่แสดงออกจากพฤติกรรมภายใน และพฤติกรรมภายนอกจะตรงกันเพราะก่อนแสดงออกบุคคลนั้นปรับปรุงให้เหมาะสมกับปทัสถานของสังคมแล้วจึงแสดงเป็นพฤติกรรมภายนอก

เซลแมน และเซียร์ (สวรงค์ โค้วตระกูล. 2541 : 367 ; อ้างอิงจาก Zellman & Sears. 1971)กล่าวลักษณะของเจตคติไว้ว่า

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้

2.เจตคติเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง

ดังนั้นเจตคติจึงมีทั้งบวกและลบ เช่น นักเรียนมีเจตคติบวกต่อวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนจะชอบเรียนคณิตศาสตร์ และเมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษา ก็จะเลือกเรียนแขนงวิทยาศาสตร์ ตรงข้ามกับนักเรียนที่มีเจตคติลบต่อคณิตศาสตร์ก็จะไม่ชอบหรือไม่มีแรงจูงใจที่จะเรียน เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษา ก็จะเลือกเรียนทางสายอักษรศาสตร์ทางภาษา

3. เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่างคือ องค์ประกอบเชิงความรู้สึก อารมณ์ (Affective Component) องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือความคิด (CognitiveComponent)องค์ประกอบเชิงพฤติกรรม (Behavioral Component)

4. เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ง่าย การเปลี่ยนแปลงเจตคติอาจจะเปลี่ยนแปลงจากบวกเป็นลบหรือจากลบเป็นบวก ซึ่งบางครั้งเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงทิศทางของเจตคติหรืออาจจะเปลี่ยนแปลงความเข้มข้น (Intensity) หรือความมากน้อย เจตคติบางอย่างอาจจะหยุดเลิกไปได้

5. เจตคติเปลี่ยนแปลงตามชุมชนหรือสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก เนื่องจากชุมชนหรือสังคมหนึ่งๆ อาจจะมีค่านิยมเป็นอุดมการณ์พิเศษเฉพาะ ดังนั้นค่านิยมเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อเจตคติของบุคคลที่เป็นสมาชิก ในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนเจตคติ จะต้องเปลี่ยนค่านิยม

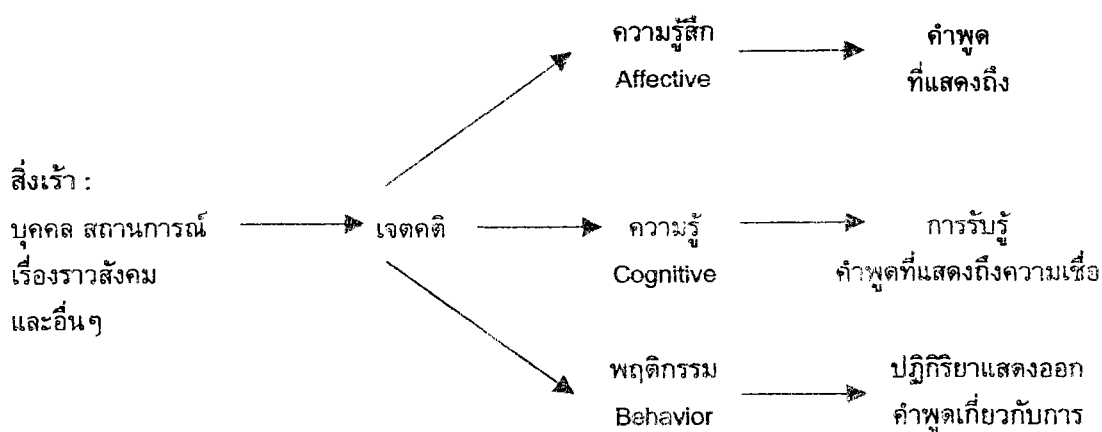
3.4 องค์ประกอบของเจตคติ

เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (Shaver. 1977 : 168-170)

1. องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) หมายถึงความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการตอบสนอง รับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆที่ได้รับ ทำให้เกิดแนวคิดที่ว่าอะไรถูกอะไรผิด สนใจหรือไม่สนใจ ชอบหรือไม่ชอบ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่จะคล้อยตามความคิด ถ้าบุคคลมีความคิดที่ดีต่อสิ่งใดก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้นเจตคติจะแสดงออกในรูปของความชอบไม่ชอบ ความพอใจหรือความไม่พอใจต่อสิ่งต่างๆ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือ แนวโน้มของบุคคลที่จะกระทำสิ่งต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากความคิดและความรู้สึก ซึ่งแสดงออกมาในรูปของการประพฤติปฏิบัติ โดยการยอมรับหรือการปฏิเสธ หรือเฉยๆ และเป็นการกระทำที่สามารถสังเกตได้ องค์ประกอบทั้งสามนี้มีความสัมพันธ์กันและมีผลต่อการพัฒนาเจตคติเมื่อบุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ มีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การเลียนแบบในสังคม การปรับตัวให้เข้ากับสังคม สิ่งเหล่านี้รวมอยู่ในรูปแบบเจตคติของแต่ละบุคคล เจตคติจะต้องเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตวิทยาสังคม ที่สำคัญได้แก่การสนใจ การเรียนรู้ การรับรู้ไทรแอนดิส (พัชรวิมลและสม. 2544 : 35-36 ; อ้างอิงจาก Triandis. 1971 : 3) เสนอแผนภูมิของ องค์ประกอบเจตคติไว้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิองค์ประกอบของเจตคติ

เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรมซึ่งแสดงถึงแนวโน้มที่จะกระทำต่อสิ่งดังกล่าว นอกจากนี้

ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เจตคติเป็นสภาพทางความคิดและความรู้สึกของบุคคลที่จะรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้า และสภาพการณ์ต่างๆ ที่ตนเองชอบ นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ก็จะมีคามกระตือรือร้น มีความอดทน มุ่งมั่นสนใจที่จะไฝ่หาความรู้ มีความรักในการเรียน ฉะนั้นนักเรียนจะมีพฤติกรรมในการเรียนเป็นอย่างไรย่อมขึ้นอยู่กับเจตคติต่อการเรียน

3.5 การวัดเจตคติ

การวัดเจตคติเป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึก คุณลักษณะดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ไม่แน่นอน ดังนั้นการวัดเจตคติจะต้องอาศัยหลักสำคัญต่อไปนี้ (ไพศาล หวังพานิช, 2523 : 221-222)

1. ต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น (Basic Assumptions) เกี่ยวกับการวัดเจตคติ คือ

1.1 ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือเจตคติของบุคคลนั้นมีค่าคงที่หรือคงเส้นคงวา อยู่ตลอดเวลาในเวลานึง ที่ความรู้สึกของคนเรานั้นที่ ซึ่งสามารถวัดได้

1.2 เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดจะเป็นการวัดทางอ้อมโดยวัดจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

1.3 เจตคตินอกจากจะแสดงออกในรูปทิศทางของความคิดความรู้สึก เช่น สนับสนุน หรือคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณความคิด ความรู้สึกนั้นด้วย ดังนั้น ในการวัดเจตคตินอกจากจะทำให้ทราบลักษณะหรือทิศทางแล้วยังบอกระดับความมากน้อย หรือความเข้มข้นของเจตคติได้ด้วย

2. การวัดเจตคติด้วยวิธีใดก็ตาม จะต้องมีส่วนประกอบ 3 อย่าง คือ ตัวบุคคลที่ถูกวัด มีสิ่งเร้า และสิ่งสุดท้ายต้องมีการตอบสนอง ซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูงต่ำมากน้อย

3. สิ่งเร้าที่นำมาใช้จะทำให้บุคคลได้แสดงเจตคติที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกมา ซึ่งที่นิยมใช้ คือ ข้อความวัดเจตคติ

4. การวัดเจตคติเพื่อทราบทิศทาง หรือระดับความรู้สึกของบุคคลนั้น เป็นการสรุปผลการตอบสนองของบุคคลในแง่มุมต่างๆ ดังนั้นการวัดเจตคติของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดสิ่งใดจะต้องพยายามถามคุณค่าและลักษณะต่าง ๆ ครบทุกลักษณะ เพื่อให้การสรุปผลตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

5. การวัดเจตคติต้องคำนึงความเที่ยงตรง (Validity) ของผลการวัดเป็นพิเศษ กล่าวคือ ต้องพยายามให้ผลการวัดที่ได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงของบุคคลทั้งในแง่ทิศทางและระดับหรือช่วงของเจตคติ

4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ปฐุม นิคมานนท์ (2524: 27) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสภาพทางอารมณ์ของบุคคลที่พร้อมจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง และมุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528:227) กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึง แรงกระตุ้นหรือสิ่งโน้มน้าวให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง

สรวง ฤทธิเลิศอรุณ (2529: 35) กล่าวว่าแรงจูงใจหมายถึง แรงที่มากกระตุ้นให้บุคคล แสดงพฤติกรรม ตามความต้องการ หรือตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากความหมายของแรงจูงใจสรุปได้ว่า แรงจูงใจหมายถึงแรงกระตุ้นหรือสิ่งที่มา โน้มน้าวให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างไรอย่างหนึ่ง

4.1 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เมอร์เรย์ (สรวงศ์ โค้วตระกูล. 2536 : 113-114 ; อ้างอิงจาก Murray. 1938) ซึ่งได้ เสนอทฤษฎีความต้องการ โดยถือว่าความต้องการเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจซึ่งเป็นผลให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมที่จะนำไปสู่เป้าหมาย โดยได้จำแนกหมวดหมู่ของความ ต้องการของมนุษย์ทางจิตวิทยาได้ 28 ชนิด ซึ่งความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement) ก็เป็นส่วนหนึ่งในความต้องการของมนุษย์

แอทกินสัน (Atkinson. 1964 : 242) ได้กล่าวว่าเนื้อหาทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประกอบด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motive) ความคาดหวังในโอกาสของความสำเร็จในงาน (Probability of success) และค่าของสิ่งล่อใจ (Incentive value of success) ซึ่ง ทั้ง 3 ลักษณะจะมีความสัมพันธ์เป็นทวีคูณ (Multiplicative function) กล่าวคือ แรงจูงใจเป็น สภาพที่แฝงอยู่ในตัวบุคคล และจะแฝงอยู่จนกว่าจะถูกกระตุ้นจากตัวชี้แนะในสภาพแวดล้อม (Situational cause) ทำให้ตนเองเกิดความคาดหวังขึ้น บุคคลจึงต้องประเมินพฤติกรรมของตนเองกับมาตรฐานความดีเลิศบ้าง

จากแนวความคิดในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งให้เห็นว่าผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะสามารถกระทำกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานหรือการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงเชื่อว่าน่าจะสามารถเชื่อมโยงและนำแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาสร้างเป็นตัวแปรในการสนับสนุนและพัฒนาพฤติกรรมทางการเรียนได้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

5. ความคาดหวังของบิคามารดา

5.1 ความหมายของความคาดหวัง

เกทเซลส์, เจมส์ และ โรนอล (Getzels, James and Ronall. 1964 : 390-398) อธิบายว่าความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังของบุคคลย่อมแตกต่างกัน แต่ละคนมีความคิด และความต้องการต่างกัน อันทำให้พฤติกรรมทางสังคมที่ถูกกำหนดจากความคาดหวังของ บุคคลอื่น และความต้องการส่วนตัวของตนเองต่างกันด้วย

รีดเดอร์ (Reeder. 1971 : 157) อธิบายว่าความคาดหวัง หมายถึงท่าทีของบุคคลที่มี ต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัว โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้น ประพฤติปฏิบัติ ในสิ่งที่ตนต้องการ

พจนานุกรมของเว็บสเตอร์ โดยคอลลิน (Collin. 1975 : 268) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังว่า เป็นความมุ่งหวังหรือคาดหวังถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าควรเกิดขึ้นโดยพิจารณาจากความเหมาะสมความจำเป็นตามสมควรแห่งฐานะหรือสถานภาพ

พจนานุกรมของออกซ์ฟอร์ด (Oxford University, 1989 : 281) ได้ให้ความหมายของความคาดหวัง ว่าเป็นภาวะทางจิต ซึ่งเป็นความรู้สึกนึกคิด หรือเป็นความคิดเห็นอย่างมีวิจยารณญาณของบุคคลที่คาดคะเน หรือคาดการณ์ล่วงหน้าต่อบางสิ่งบางอย่างว่าควรจะมี ควรจะเป็นหรือควรที่จะเกิดขึ้น

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2530 : 109) อธิบายว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อตนเองอย่างหนึ่งว่า ตนเองควรจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือต่องานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ ความคิดดังกล่าวรวมไปถึงการคิดถึงบุคคลอื่นด้วย

นิยดา ภู่อุสาสน์ (2531 : 16) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกของเด็กต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้สำหรับตนเองในสิ่งที่เขาต้องการจะเป็นต้องการจะได้มาและต้องการทำให้สำเร็จโดยคาดคะเนจากความสามารถและสภาพของตน

สรุปว่าความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการของบุคคลที่มีต่อคนอื่นให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนปรารถนา โดยให้ความคาดหวังเป็นแนวทางกำหนดพฤติกรรม ต่อบุคคลที่ตนคาดหวังในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง

5.2 ความคาดหวังของบิดามารดา

อัจฉรา สุขารมณ (2542 : 1) กล่าวว่า บิดามารดาเลี้ยงดูลูกมักมุ่งหวังให้ลูกเป็นเด็กฉลาดและเก่งมาก่อนเป็นอันดับหนึ่ง บิดามารดามุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทางด้านสติปัญญาให้แก่ลูกพยายามเสริมสร้างทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกฉลาดและเก่ง

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2540 : 22, 56 และ 226) กล่าวว่า ลูกจะถูกคาดหวังให้มีบทบาทและหน้าที่ต่อตนเอง และอาจต้องช่วยเหลืองานบ้าน เช่น การทำกับข้าว ซักผ้า นอกจากนี้ยังต้องการให้สืบต่องานอาชีพและวิถีชีวิต กล่าวคือบางคนต้องการมีลูกเพื่อให้ลูกดูแลทรัพย์สินและกิจการต่อ ตลอดจนให้เป็น "คนดี" คือเรียบร้อย ว่าง่าย สอนง่าย ไม่เกียจคร้าน หมั่นศึกษาเล่าเรียน เมื่อเติบโตจะได้เป็นเจ้าคนนายคน

สรุปได้ว่า ความคาดหวังของบิดามารดา หมายถึง ความต้องการของบิดามารดาที่มีต่อนักเรียน เพื่อให้นักเรียนกระทำตามสิ่งที่ตนปรารถนาในด้านการศึกษา ความประพฤติ และการเลือกอาชีพ

นิภา นิธยาน (2530 : 134) กล่าวว่า บิดามารดาที่มีความทะเยอทะยานใฝ่สูงสำหรับชีวิตในอนาคตของลูก ซึ่งการกระทำของบิดามารดามีผลให้เด็กบางคนเกิดความมั่นใจหรือเกิดอารมณ์แค้นเคียดได้ และความรู้สึกในจิตใจมักเกิดจากบิดามารดา 2 ประเภท คือ

1. บิดามารดาที่เป็นผู้ประสบความสำเร็จรุ่งโรจน์ในชีวิต และการงานมาแล้ว จึงผลักดันยั่วลูกให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จในระดับเดียวกับตน

2. บิดามารดาที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว หรือไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน และแสดงความสามารถในวัยที่ผ่านมา จึงผลักดันลูกโดยหวังจะให้ลูกประสบความสำเร็จอย่างสูงในชีวิต เพื่อเป็นการชดเชยความรู้สึกขาดแคลนสิ่งนี้ในชีวิตของตนเอง

วิทยา นาควัชร (2537 : 175-180, 264) กล่าวว่า ความหวังดีที่บิดามารดามุ่งต่อลูกมากจนกลายเป็นความคาดหวังที่สูงมากต่อลูก ทั้งการพร่ำเตือน คำว่า ประชด ลงโทษ ชมเชย หรือตัดสินบนให้รางวัลเป็นต้น ทำให้ลูกรู้สึกอึดอัด เครียด ต่อการทำตามความคาดหวังแทนที่เด็กจะสดชื่น รื่นเริง สนุกสนานตามวัย ก็ต้องหมกมุ่นอยู่กับการทำตัวให้เหมาะสมกับความหวังดีทำให้เกิดเป็นทุกข์ว่าจะทำไม่ได้ตามที่บิดามารดาคาดหวัง ในเด็กที่มีคุณธรรมอยากจะทำประวัตรดีหรือปฏิบัติดีแต่ทำไม่ได้ จึงเกิดอาการเจ็บป่วยทางกายที่มีสาเหตุมาจากความเครียดทางด้านจิตใจ เรียกว่า จิตสรีระแปรปรวน (Psychosomatic disorder) ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปวดศีรษะ อาเจียน กังวล เครียด และโกรธง่าย การตั้งความคาดหวังให้ลูกสูงเกินไปไม่ดี เพราะลูกจะรู้สึก “ป่วย” ทั้งปัจจุบันและอนาคต ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง การตั้งความหวังในตัวลูก ควรตั้งความหวังที่ไม่มีทางเป็นไปได้และอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ลูกจะมีความสุขและสามารถทำได้

นวลศิริ เป่าโรหิตย์ (2539 : 54-56) กล่าวว่า ความรักของบิดามารดาที่ใช้ในทางควบคุมวางกรอบ และบีบบังคับลูก ให้เป็นไปตามความต้องการของบิดามารดา เป็นความรักที่เรียกร้องให้ลูกต้องเป็นไปตามความคาดหวังที่ตนเป็นผู้ตั้งขึ้น เช่น ด้านการเรียน มารดาจะวางกรอบและหน้าที่ให้ลูกเพียงอย่างเดียว เรียนให้เก่งที่สุด เพื่อเป็นความภาคภูมิใจให้กับบิดามารดา ทำให้ลูกต้องปฏิบัติตัวเหมือนหุ่นยนต์ที่ไร้ความรู้สึกนึกคิดมีสภาพคล้ายตัว “บอนไซ” ที่ไม่สามารถงอกงามเติบโตมีชีวิตตามปกติได้ มีหน้าที่สนองความต้องการของเจ้าของ ในสภาวะดังกล่าวลูกจะปฏิเสธความคิดความรู้สึกของตน และสร้าง “ตัวตนเทียม” (False Self) ให้กับตนเอง อันเป็นบทบาทที่ต้องแสดงความต้องการของบิดามารดาและเก็บกดความรู้สึกนึกคิดความรู้สึกปรารถนาที่แท้จริงของตนเองไปในจิตใจลึกซึ้ง เมื่อโตขึ้นจึงไม่รู้ว่าตนต้องการอะไร การเก็บกดความต้องการที่แท้จริง และเป็นในสิ่งที่ตนไม่ยอมเป็นจึงเกิดความแปลกแยกห่างตน

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2541 : 22-23) กล่าวว่า เยาวชนมีความกระตือรือร้นมากในการสอบเอนทรานซ์ ซึ่งแต่เดิมสอบเข้ามหาวิทยาลัยเพียงครั้งเดียว เด็กก็จะเครียดครั้งเดียว ปัจจุบันต้องสอบถึงสองครั้ง ทำให้เครียดเพิ่มขึ้น และความเครียดส่วนหนึ่งมาจากพฤติกรรมของบิดามารดาที่บังคับบีบบังคับ ให้เด็กเลือกเรียนตามที่ผู้ปกครองต้องการ มีความคาดหวังสูงกับเด็ก คาดหวังเกินความเป็นจริงเด็กจึงมีความกดดันสูง เพราะกลัวบิดามารดาผิดหวัง พอเด็กทำไม่ได้เท่าที่หวังเด็กก็แทบหัวใจแหลกสลาย กรณีแบบนี้มีไม่มากนักแต่รุนแรง

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม (2541 : 2) กล่าวว่า การที่เด็กสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้และมีปัญหาทางสภาพจิตใจตามมา เป็นเพราะบิดามารดาตั้งความคาดหวังกับลูกสูงเกินไป โดยไม่ดูกำลังความสามารถของลูก และที่ร้ายกว่านั้นคือบิดามารดาทำไม่ได้หรือยังไม่ได้ทำก็ฝากไว้กับลูก เช่น พ่อเข้า จปร. ไม่ได้ แม่อยากเรียนแพทย์แต่สอบเข้าไม่ได้ ก็ให้ลูกเข้าแทนเป็นการยึดเยียดความต้องการของตนให้ลูก การเลือกเรียนสาขาใดควรจะเป็นสิทธิของเด็ก ซึ่งบิดามารดาสามารถให้คำปรึกษาได้เพราะเข้าใจโลก มีข้อมูล และประสบการณ์มากกว่า

สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนไม่สามารถทำตามที่บิดามารดาคาดหวัง ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกอึดอัด เครียด ขาดความเป็นตัวของตัวเอง มองว่าตนไร้ความสามารถ แต่ถ้ามีกำลังใจก็สามารถทำให้ประสบความสำเร็จตามที่บิดามารดาคาดหวังได้

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2536 : 41) กล่าวถึงความมุ่งหวังตามทฤษฎีของแอคเลอร์ว่า ความมุ่งหวังเป็นสิ่งที่อยากเป็น อนาคตของแต่ละคนที่แตกต่างกันไปนั้น มีอิทธิพลต่อความประพฤติหรือบุคลิกภาพ ไม่น้อยไปกว่า “ความทรงจำ” หรือประสบการณ์จากอดีตตามที่ฟรอยด์เน้นและบุคคลจะประพฤติตัวตามที่คาดหวังไว้จนเป็นนิสัยของตัวเอง ตลอดจนไปถึงการกำหนดนิสัยคนอื่นว่าต้องเป็นไปตามบทบาทที่คาดหวังไว้อีกด้วย

สรุปได้ว่าความคาดหวังของคนเรามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนเอง และบุคคลอื่น เพราะแรงกระตุ้นจากความคาดหวังในจุดมุ่งหมายนั้น

5.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวัง

ทฤษฎีความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) ของมาสโลว์ ความคาดหวังของบุคคลเป็นการตั้งขึ้นเพื่อการตอบสนองต่อความต้องการ ซึ่งความต้องการและความคาดหวังเกี่ยวข้องกันแทบแยกไม่ออกเพราะเมื่อมนุษย์เกิดความต้องการแล้วความคาดหวังก็จะตามมา พร้อมกับการกระทำพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย (สรวงศ์ ไคว์ตระกูล. 2541 : 160-161)

1. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs)
2. ความต้องการความรักและการยอมรับ (Love and Belongingness Needs)
3. ความต้องการยกย่องนับถือ (Esteem Needs)

ลำดับความต้องการที่จะรู้และเข้าใจตนเอง (Self-Actualization Needs) ชั้นความต้องการของมนุษย์และความคาดหวังมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ เมื่อความคาดหวังของบุคคลได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการในสิ่งที่สูงขึ้น จึงก่อให้เกิดความคาดหวังในสิ่งเหล่านั้นตามมาและมากขึ้นไปตามลำดับ (Maslow. 1970 : 35-41)

ทฤษฎีความคาดหวัง(Expectancy Theory) ของ Vroom มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (อัญชลี ด้านวิพพวณิช. 2539 : 53)

1. Valence หมายถึงความพอใจของบุคคลที่มีต่อผลลัพธ์ (Outcomes)ของการกระทำ

2. Instrumentality หมายถึงเครื่องมือวิถีทางที่นำไปสู่ความพึงพอใจหรือกล่าวได้ว่า เป็นวิธีการที่บุคคลเชื่อว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ (Outcomes) ที่พึงพอใจ (Valence) ที่จะนำไปสู่เป้าหมาย (Goal) ที่ตั้งไว้

3. Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้นๆ บุคคลมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้นจึงพยายามดิ้นรนแสวงหาหรือพยายามกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วความคาดหวังบุคคลจะได้รับความพึงพอใจ ขณะเดียวกันก็คาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไปอีกเรื่อยๆ

สรุปได้ว่า ความคาดหวังนั้นจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ เป้าหมาย และการกระทำที่นำไปสู่เป้าหมาย ซึ่งพิจารณาว่าผลที่ได้จะให้ความพึงพอใจหรือไม่ ส่วนการกระทำพิจารณาการประเมินสถานการณ์ และการประเมินความสามารถของตนเอง

6. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

6.1 ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

พะยอม ธีรุต (2540:8) ได้ให้ความหมายของความสัมพันธกับกลุ่มเพื่อนไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อกันในห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้กำลังใจ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการร่วมมือกันในด้านวิชาการและด้านอื่นๆ ไป

สมพร พรหมจรรย์ (2540 : 9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพา ซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิด สนับสนุนซึ่งกันและกัน การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

ชนนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 5) สัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของนักเรียนทั้งทางด้านการใช้วาจา การแสดงกิริยาท่าทาง อันประกอบด้วย ลักษณะของการให้ความช่วยเหลือ รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักและเข้าใจตนเอง สนใจในความรู้สึกของเพื่อน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธอันดีกับเพื่อน ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานกลุ่มและการปฏิบัติกับเพื่อนเป็นไปอย่างเหมาะสม

6.2 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ณรงค์ เส็งประชา (2538 : 166) ให้แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนไว้ว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่อาจไม่ได้รับจากครอบครัวหรือผู้ใหญ่ เช่น เพศศึกษาความเสมอภาค

ความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน เด็กจะเป็นตัวของตนเองมากขึ้นเด็กจะเลือกคบเพื่อนที่ถูกต้อง และอาจนำเอาพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนมาใช้เป็นแนวปฏิบัติของตนเอง

กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้สมาชิกเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ยึดมั่นในประเพณีน้อยลง สร้างค่านิยมและความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น
2. สอนให้รู้จักแบบแผนของการอยู่ร่วมกันในสังคมมากขึ้น เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มในการเล่นกีฬา หรือทำงานร่วมกัน
3. สอนให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความเสมอภาคเท่าเทียมกัน
4. เป็นการส่งเสริมในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เช่น ความเป็นตัวของตัวเอง แบบของอารมณ์ เอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง ฯลฯ
5. สอนให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัวมากกว่าที่จะใช้อำนาจพนม ลิ้มอารีย์ (2529 : 38-39) กล่าวถึง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อสมาชิก ไว้หลายประการด้วยกัน คือ

1. กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา หรือการเรียนรู้สามารถเกื้อหนุน การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนและวิชาได้ในบางโอกาส วิธีการที่สมาชิกแก้ปัญหา การจดจำบทเรียน การประพฤติปฏิบัติ การสร้างนิสัย เจตคติ การดำเนินชีวิต การทำงาน ความทะเยอทะยาน ตลอดจนความพยายามที่จะให้บรรลุเป้าหมายของบุคคล ล้วนอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มทั้งสิ้น

2. กลุ่มเป็นเครื่องสนับสนุน และช่วยให้สมาชิกสามารถแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด อากัปกิริยาต่าง ๆ ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี เช่น นายชุมพรถ้อยตามลำพังอาจไม่กล้าวิจารณ์อะไร แต่พอเข้ากลุ่มเขาจะมีกำลังใจดีขึ้นมีสติขึ้นในการที่จะแสดงออก จะเห็นได้ว่ากลุ่มช่วยให้สมาชิกเกิดกำลังใจและสนับสนุนให้แสดงออกทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

3. กลุ่มช่วยสนองความต้องการของสมาชิก นั่นคือการที่สมาชิกร่วมกันเป็นกลุ่มนั้น แต่ละคนยังมีความต้องการอยู่ภายใต้จิตใจของตน ซึ่งบุคคลอื่นอาจจะทราบหรือไม่ทราบก็ได้ และโดยธรรมชาติของมนุษย์นั้นย่อมจะอยู่คนเดียวไม่ได้ เพราะจะเกิดความเบื่อหน่าย บุคคลทุกคนย่อมต้องมีพรรคพวกเพื่อนฝูง ต้องการความรัก ความยอมรับจากกลุ่ม จึงเป็นเหตุให้คนเขามาร่วมกลุ่มกับคนอื่น ๆ มากขึ้นเพราะหวังว่ากลุ่มจะช่วยสนองความต้องการของตนได้ และกลุ่มส่วนใหญ่ก็สามารถบำบัดความต้องการของสมาชิกได้

4. กลุ่มช่วยให้สมาชิกมองเห็นภาพของตนเอง (Perception of Self) ชัดเจนขึ้น คือ ช่วยให้สมาชิกทราบว่าตนเป็นอย่างไร ความสวยงาม ความมั่นใจ ความภาคภูมิใจสิ่งเหล่านี้สมาชิกไม่สามารถรู้เห็นได้ด้วยตนเองอย่างชัดเจน ขึ้นอยู่กับบุคคลอื่น ๆ หรือกลุ่มที่จะส่องหรือสะท้อนให้เห็นภาพของสมาชิกแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร

5. กลุ่มมีอิทธิพลเหนือผลงานและการทำงานของสมาชิก จะเห็นได้จากการทำงานของบุคคลแต่ละคน การที่บุคคลจะทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับเพื่อนในกลุ่ม

ถ้าสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ก็จะทำให้สมาชิกส่วนน้อยมีความกระตือรือร้นตามไปด้วย

6. กลุ่มมีอิทธิพลในการช่วยตัดสินใจ ในกรณีที่มีปัญหาหรือมีสิ่งที่ต้องเลือก ต้องตัดสินใจ อาจใช้มติในกลุ่มเป็นเครื่องตัดสินใจก็ได้ คือ การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้ออกความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะแก้ปัญหานั้น ๆ ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจ และยังก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันในหมู่สมาชิกอีกด้วย

7. กลุ่มมีอิทธิพลเหนือความกลัว ความวิตกกังวล ความท้อแท้ใจของสมาชิก เช่น คนที่มีความกลัวเมื่อเข้าไปอยู่ในกลุ่มเพื่อน ๆ

ลัดดา กิติวิภาค (2530 : 20) กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลอย่างมากกับนักเรียน เพราะนักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่โรงเรียนและอยู่กับเพื่อน กลุ่มเพื่อนจึงเป็นประโยชน์ที่เอื้อต่อวิชาการ โดยการร่วมมือกันแสวงหาความรู้ สัมพันธภาพอันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนด้านการเรียนซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมอื่นๆ โดยกลุ่มเพื่อนเป็นตัวแทนที่นักเรียนจะเรียนรู้ ทศนคติ ค่านิยม พฤติกรรมต่าง ๆ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อนักเรียนอย่างมาก ถ้านักเรียนได้รับการยอมรับจากเพื่อน จะทำให้มีความมั่นใจ มีความมั่นใจและเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้มีความปรารถนาที่จะคิดและทำในสิ่งต่าง ๆ

7. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

7.1 ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

เบลเลค (ซูศรี เอมละออง. 2525 : 23; อ้างอิงจาก Bellack. 1963) ได้แบ่งพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนระหว่างครูและนักเรียนเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมทางวาจา (Verbal Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ครูและนักเรียนแสดงออก เพื่อสื่อความหมายระหว่างกันโดยการพูด

2. พฤติกรรมที่ไม่ใช่ทางวาจา (Non-Verbal Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ครูและนักเรียนไม่ได้แสดงออกทางวาจา แต่เป็นการแสดงออกทางท่าทาง เช่น การเขียน การพยักหน้า หรือสีหน้า เป็นต้น

สรุปได้ว่า พฤติกรรมของครูทั้งพฤติกรรมทางวาจาและพฤติกรรมไม่ใช่วาจา ย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียนการสอนและเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนทั้งสิ้น

แฟลนเดอร์ส (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 12; อ้างอิงจาก Flanders. 1970) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

การเรียนรู้ของเด็กเพราะเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน มีผลงานวิจัยมากมายที่ค้นพบว่า พฤติกรรมทางวาจาและท่าทางที่ครูแสดงออก มีแนวโน้มกระตุ้นหรือเป็นสิ่งที่เร้าให้นักเรียนมีปฏิกิริยาตอบสนองได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ครูที่รู้จักพูดกระตุ้นใช้คำถาม แนะนำแนวทางให้คำชมเชย จะได้พฤติกรรมตอบสนองของนักเรียนในเชิงบวก คือ นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากและเป็นการแสดงออกอย่างเป็นอิสระ มิใช่ถูกบังคับ ตรงกันข้ามหากครูพูดบรรยายและควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่า พูดกระตุ้นเร้าความสนใจ นักเรียนจะพูดเพื่อตอบสนองเฉพาะการพูดของครูมิได้เป็นการแสดงออกเพื่อเป็นการแสดงความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งเป็นเครื่องแสดงความก้าวหน้าในระดับสติปัญญาและการเรียนรู้ของเด็ก

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 49-86) ได้กล่าวถึง บทบาทของครูและบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาว่า การสอนของครูควรเน้นการสร้างเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ บทบาทที่สำคัญของครู คือ เป็นผู้คอยชี้แนะทางและวิธีการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน งานที่ครูปฏิบัตินั้นมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะทางความรู้หรือสติปัญญากับทางมนุษยสัมพันธ์ หมายความว่า ครูจะต้องรู้เนื้อหาที่ตนสอนและจะต้องมีทักษะทางสัมพันธภาพที่ดีด้วย

พรชูลี อาชวบำรุง (2525 : 232) ได้กล่าวว่า สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีนั้น ต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527: 48) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนว่าผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้า และควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียน

ประดินันท์ อุปรมัย (2527:33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ ในชั้นเรียน คือ ปฏิสัมพันธ์คือปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนอาจเกิดได้ทั้งระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเอง ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไปด้วยดี เช่น ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม ตอบคำถาม และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก บรรยากาศในชั้นเรียนก็จะมีเมื่อน่าสนใจ

จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความรู้สึกต่อครูแตกต่างกันไปตามบุคลิกหรือพฤติกรรมของครู และการที่เขามีความรู้สึกต่อครูแตกต่างกัน ก็ทำให้เขามีปฏิสัมพันธ์กับครูแตกต่างกันไปด้วย

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยต่างประเทศ

กราวแลนด์ (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 29; อ้างอิงจาก Grounlncl.1959 *Sociometry in the Classroom*) พบว่า เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนจนสัวยผู้ใหญ่ ประสบการณ์การเข้าสังคมย่อม

กว้างขวางออกไป ตามลำดับ หากทุกสิ่งทุกอย่างได้พัฒนาไปตามปกติ กล่าวคือ เมื่อถึงวัยเข้าเรียนเด็กได้มีโอกาสมีความสัมพันธ์กับเพื่อนในวัยเดียวกัน ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน เด็กจะได้รู้ถึงบทบาทของตนว่าควรจะปฏิบัติตนอย่างไร เมื่อต้องการอยู่กับเพื่อน การที่เด็กอยู่ร่วมกับเพื่อนจะทำให้เด็กภูมิใจ มีความมั่นใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

อมิดอน และแฟลนเดอร์ส (พิมพ์พันธุ์ จันทรเพ็ญ. 2525 : 26; อ้างอิงจาก Amidon and Flanders. 1963 *Interaction Analysis : Theory, Research and Application*) ได้ใช้แบบวิเคราะห์ กิริยารวมทางวาจาของ แฟลนเดอร์ส ศึกษาอิทธิพลของครูที่มีต่อนักเรียน การยกย่องชมเชย การนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้ การถามคำถามจะช่วยให้เด็กมีความกล้าที่จะแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเองและประสบความสำเร็จในการเรียนสูงกว่าการเรียนการสอนที่เป็นการใช้อิทธิพลทางตรง ได้แก่ การบรรยาย การออกคำสั่ง และการวิจารณ์

เฮ ยุง ซอง (Hae-Kyun Song. 1971 : 257-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกษตรกรรมในประเทศเกาหลี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชา ในการศึกษาหลักสูตรเกษตรกรรม โดยเฉพาะคะแนนในวิชาเกษตรกรรมมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าวิชาอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเขาวินิจฉัยเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บรีวเวอร์ (Yee. 1971 : 35-36) ได้ทำการศึกษาวิจัย พบว่า อิทธิพลส่วนมากไปจากครูและมีผลกระทบกระเทือนต่อตัวเด็ก โดยเขาแบ่งพฤติกรรมของครูในชั้นเรียนเป็นสองแบบคือ

1. Dominative มีการปฏิบัติ เช่น บอกให้เด็กย้ายที่นั่ง ใช้การเตือน ดัดสินแบบปราศจากเหตุผล และเรียกร้องความสนใจจากเด็ก

2. Integrative มีการปฏิบัติ เช่น ถามถึงความสนใจของนักเรียน ช่วยเหลือเด็กในการแก้ปัญหายอมรับพฤติกรรมต่างๆ ของเด็ก มีการถามดูความสนใจของเด็กในขณะที่สอน

แกริสัน (พิไลลักษณ์ จำเมือง. 2526 : 6; อ้างอิงจาก Garrison. 1976) ได้ศึกษาพบว่า พฤติกรรมของนักเรียนสัมพันธ์กับพฤติกรรมของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ครอซาร์ (Kraushaar. 1972 : 102-109) ศึกษาเรื่อง โรงเรียนเอกชนในสหรัฐอเมริกา พบว่าผู้ปกครองคาดหวังและเชื่อว่าโรงเรียนอบรมให้เด็กขยันขันแข็ง และมีนิสัยรักการเรียนมากกว่าโรงเรียนของรัฐ เหตุผลสำคัญอันดับรองลงมา คือ ด้านศาสนา ระเบียบวินัย ค่านิยม ท่าทีและขนบธรรมเนียมประเพณีที่คล้าย ๆ กับของที่บ้านของนักเรียน

ดูเซค (Dusek. 1980 : 110) ศึกษาพบว่า บิดามารดาที่คาดหวังในตัวลูกได้อย่างเหมาะสมกับระดับความสามารถของลูก จะเป็นการกระตุ้นให้ลูกใช้ความพยายามมากขึ้นในการทำตามที่บิดามารดาคาดหวัง และเกิดความมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

8.2 งานวิจัยในประเทศ

พินิจ นิวาตะบุตร (2519 : 43-45) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในด้านการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2518 ในภาคเรียนที่ 1 จำนวน 366 คน เป็นชาย 135 คน เป็นหญิง 231 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตย มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิสัมพันธ์กับครูแบบอัตตาธิปไตย และปล่อยปละละเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตย จะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบอัตตาธิปไตย และแบบปล่อยปละละเลย

พูนทรัพย์ วงษ์วานิช (2523:13 – 20) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในระดับปริญญาตรี คุรุศาสตร์บัณฑิต ของบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร พบว่า การปรับตัวเข้ากับเพื่อนมีอิทธิพลสูงสุดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการ

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ และความซื่อสัตย์ของกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จุไร ชุมรัมย์ (2526 :176) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมในกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธาริณี เจียรวิณะ (2531 : ง) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่มีส่วนส่งเสริมผลสำเร็จในการเรียนวิทยาศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูง จำนวน 283 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่มีส่วนส่งเสริมการเรียนในระดับมากที่สุด คือ การตั้งใจเรียนเสมอ การติดตามเรื่องที่เรียนเสมอ การทำบ้านด้วยตนเอง และพฤติกรรมการสอนของครูมีส่วนส่งเสริมการเรียนในระดับมากที่สุด คือ การให้เนื้อหาที่ชัดเจน การเฉลยข้อสอบเพื่อให้นักเรียนรู้จุดบกพร่องของตนเองทุกครั้ง การให้การบ้าน แบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบเสมอ ครูมีความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน ครูเข้าใจปัญหาและความรู้สึกของนักเรียน การสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ครูมีอารมณ์มั่นคงแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล ใจกว้างและโอบ

อ้อมอารี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมในการเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่สามารถใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงมีพฤติกรรมในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อนักเรียนได้แก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมในการเรียนให้ดีขึ้นแล้วจะทำให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

กมล คงเมือง (2533 : 97) ได้ศึกษาผลกระทบทางครอบครัวต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 311 คน พบว่าความคาดหวังของบิดามารดาต่อการศึกษาของลูกมีอิทธิพลต่อตัวลูกในด้านผลสัมฤทธิ์ โดยเด็กที่บิดามารดาคาดหวังในเชิงการศึกษาสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเด็กที่บิดามารดาไม่มีความคาดหวังด้านการศึกษาน้อย หรือไม่แสดงความคาดหวัง

โสภา ชปิลมันน์, สมบัติ สุพัตชัย และประกายรัตน์ สุขุมลชาติ (2534: 5-8) ศึกษา รูปแบบของครอบครัวไทยที่พึงปรารถนาในสังคมเมืองไทย พบว่า สิ่งที่ต้องการเตรียมให้ลูก คือ การศึกษาขั้นสูงสุด รองลงมาคือ บ้านและที่ดิน เงินทอง หาอาชีพให้ทำ ข้าวของเครื่องใช้ และยานพาหนะตามลำดับ จึงทำให้ทุ่มเททุกอย่างเพื่อการศึกษาของลูก เห็นได้จากเด็กในเมือง ถูกบังคับให้เรียนอย่างหนัก เพื่อเป็นรากฐานที่ดีในการศึกษาระดับสูง ผู้ใหญ่ยึดเยียดให้เด็ก โดยไม่คำนึงถึงความพร้อมและธรรมชาติของเด็ก เมื่อสะสมมากเข้า เกิดความบิบบั่นคับข้องใจ วิตกกังวล นำไปสู่ปัญหาเด็กและเยาวชน ส่วนอาชีพที่ต้องการให้ลูกเลือกเป็นอาชีพที่ทำรายได้ ดี และรองลงมาคือความมีเกียรติในสังคม

เสาวพร เมืองแก้ว (2540 : 34) ได้ศึกษาเด็กจำนวน 40 คน ที่มาจากครอบครัว เศรษฐกิจปานกลางขึ้นไป พบว่า เด็กมีความทุกข์อันเกิดจากความคาดหวังของบิดามารดา ซึ่งคาดหวังให้ลูกเรียนเก่ง เมื่อเด็กไม่สามารถทำได้ตามที่บิดามารดาคาดหวัง ทำให้รู้สึกเป็นทุกข์ที่ทำให้บิดามารดาต้องผิดหวัง ดังคำกล่าวนี้ “มีความทุกข์เมื่อสอบได้ไม่ดี คุณแม่ดุผม” “สอบได้ไม่ดี กลัวแม่ว่า” “สอบได้ไม่เต็ม” “สอบตก คุณพ่อดุทำให้มีความทุกข์” เป็นต้น

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541 : 116-117) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,370 คน พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน กล่าวคือ ผู้ปกครองที่มีความคาดหวังกับพฤติกรรมการเรียน ตั้งเป้าหมายไว้สำหรับนักเรียน แต่ต้องการให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยทำความเข้าใจ สนใจในการเรียน มีเวลาในการดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียนให้คำแนะนำ ให้กำลังใจสนับสนุนส่งเสริมซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนที่ดี

จากทฤษฎีและผลงานวิจัยข้างต้น กล่าวได้ว่า ความสามารถทางการเรียน เจตคติ
ต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน
กับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
ผู้วิจัยจึงนำเอาตัวแปรข้างต้นที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 อำเภอ จำนวนโรงเรียน 32 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 179 ห้องเรียน และจำนวนนักเรียน 7,043 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 4 อำเภอ จำนวนโรงเรียน 10 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 398 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ด้วยความเชื่อมั่น 95 % ($\alpha = 0.05$) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2536 : 260; อ้างอิงมาจาก Yamane, 1976 : 886 - 887) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มอำเภามา 40 % จากประชากรทั้งหมด 10 อำเภอด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ได้อำเภอจำนวน 4 อำเภอ ซึ่งประกอบด้วย อำเภอบางปลาม้า อำเภอสองพี่น้อง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอศรีประจันต์

ขั้นที่ 2 นำโรงเรียนใน 4 อำเภอมาแยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก แล้วสุ่มโรงเรียนขนาดละ 1 โรงเรียนในอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้โรงเรียนทั้งหมด 10 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

ขั้นที่ 3 สุ่มเลือกห้องเรียนมาอย่างละ 1 ห้อง จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ 10 ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียนรวม 398 คน

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน

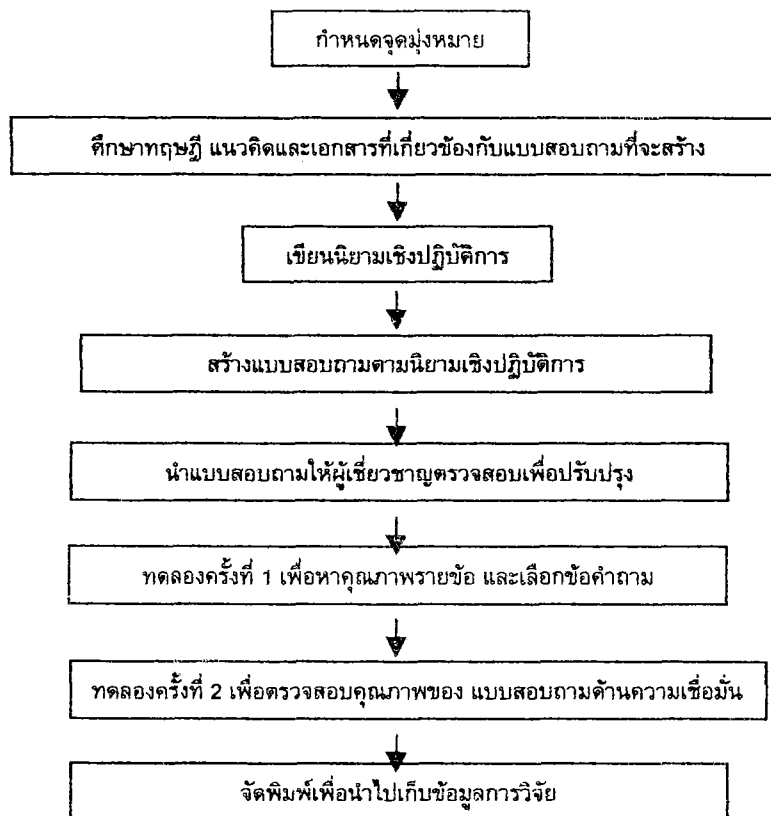
อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	ใหญ่	52
	กลาง	35
อำเภอบางปลาม้า	ใหญ่	46
	กลาง	31
	เล็ก	55
อำเภอสองพี่น้อง	ใหญ่	35
	กลาง	44
	เล็ก	34
อำเภอศรีประจันต์	กลาง	38
	เล็ก	28
รวม		398

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน	จำนวน 15 ข้อ
2. แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน	จำนวน 15 ข้อ
3. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน 15 ข้อ
4. แบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา	จำนวน 15 ข้อ
5. แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	จำนวน 15 ข้อ
6. แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน	จำนวน 15 ข้อ

วิธีดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามพฤติกรรมกรเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการ

1.3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามพฤติกรรมกรเรียนของทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะจำนวน 30 ข้อแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไปได้ข้อคำถาม 28 ข้อ

1.4 นำแบบสอบถามพฤติกรรมกรเรียน จำนวน 28 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ t-test เลือกข้อสอบที่

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขึ้นไป มาใช้ในแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ในช่วง 3.086 ถึง 4.760

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 1.4 ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างอีก 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.832

ตัวอย่าง แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด ลงในช่อง เป็นประจำ บ่อย บางครั้ง ไม่เคยกระทำ

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความตรงกับกรกระทำของนักเรียนทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับกรกระทำของนักเรียนที่กระทำอย่างสม่ำเสมอแต่ไม่ทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความตรงกับกรกระทำของนักเรียนนานๆ ครั้ง
ไม่เคยกระทำ	หมายถึง	ข้อความตรงกับกรกระทำของนักเรียนที่ไม่เคยกระทำ

ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	ไม่เคยกระทำ
ในห้องเรียน				
0. ในเวลาเรียนข้าพเจ้าชอบมองออกนอกหน้าต่าง				
นอกห้องเรียน				
00. ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งทันเวลาที่กำหนด				

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนน ตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้
ข้อความที่มีความหมายเชิงบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

เป็นประจำ	ให้ 3 คะแนน
บ่อย	ให้ 2 คะแนน
บางครั้ง	ให้ 1 คะแนน
ไม่เคยกระทำ	ให้ 0 คะแนน

ข้อความที่มีความหมาย เชิงลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

เป็นประจำ	ให้ 0 คะแนน
บ่อย	ให้ 1 คะแนน
บางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เคยกระทำ	ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายตามพฤติกรรมการเรียนรู้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538:9)

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.00 หมายถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับ
ค่อนข้างดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.49 หมายถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับ
ค่อนข้างไม่ดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 - 0.49 หมายถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับไม่ดี

2. แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการ

2.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีข้อความทั้งเชิงบวก เชิงลบ แล้วผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหาให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป ได้ข้อคำถาม 19 ข้อ

2.4 นำแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน จำนวน 19 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ t-test เลือกข้อสอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขึ้นไปมาใช้ในแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนจำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ในช่วง 2.814 ถึง 5.628

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 2.4 ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างอีก 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.838

ตัวอย่าง แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนซึ่งเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดและความรู้สึกมากที่สุดลงในช่องจริงมากที่สุด ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริงเลย

จริงมากที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดและความรู้สึกของนักเรียนอย่างยิ่ง

ก่อนข้างจริง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดและความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

ก่อนข้างไม่จริง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดและความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนน้อย

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดและความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	ความรู้สึก			
	จริงมากที่สุด	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
0. ข้าพเจ้าคิดว่า การเรียนทุกวิชา มีความสำคัญเท่ากันหมด				
00. การเรียนหนังสือ เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก				

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนน ตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายเชิงบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมากที่สุด ให้ 3 คะแนน

ก่อนข้างจริง ให้ 2 คะแนน

ก่อนข้างไม่จริง ให้ 1 คะแนน

ไม่จริงเลย ให้ 0 คะแนน

ข้อความที่มีความหมายเชิงลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมากที่สุด ให้ 0 คะแนน

ก่อนข้างจริง ให้ 1 คะแนน

ก่อนข้างไม่จริง ให้ 2 คะแนน

ไม่จริงเลย ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายเจตคติต่อการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538:9)

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.00 หมายถึงเจตคติต่อการเรียนอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึงเจตคติต่อการเรียนอยู่ในระดับ
ค่อนข้างดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.49 หมายถึงเจตคติต่อการเรียนอยู่ในระดับ
ค่อนข้างไม่ดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 - 0.49 หมายถึงเจตคติต่อการเรียนอยู่ในระดับไม่ดี

3. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการ

3.3 ผู้วิจัยได้ศึกษาและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของพัชราภรณ์ เชียงแก้ว (2540) ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะจำนวน 27 ข้อ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไปได้ข้อคำถาม 23 ข้อ

3.4 นำแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 23 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t-test เลือกข้อสอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขึ้นไป มาใช้ในแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ในช่วง 3.301 ถึง 7.264

3.5 นำแบบสอบถามข้อที่ 3.4 ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างอีก 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.868

ตัวอย่าง แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดลงในช่องจริงมาก ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริงเลย

จริงมาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือพฤติกรรมของ
นักเรียนมากที่สุด

ค่อนข้างจริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือพฤติกรรมของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

ค่อนข้างไม่จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือพฤติกรรมของนักเรียนบ้างเล็กน้อย

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นหรือ พฤติกรรมของนักเรียนเลย

ข้อความ	ความรู้สึก			
	จริง มาก	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
0. ข้าพเจ้าพยายามแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง				
00. ข้าพเจ้าพอใจงานที่ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่				

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนน ตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมาย เชิงบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมาก ให้ 3 คะแนน

ค่อนข้างจริง ให้ 2 คะแนน

ค่อนข้างไม่จริง ให้ 1 คะแนน

ไม่จริงเลย ให้ 0 คะแนน

ข้อความที่มีความหมาย เชิงลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมาก ให้ 0 คะแนน

ค่อนข้างจริง ให้ 1 คะแนน

ค่อนข้างไม่จริง ให้ 2 คะแนน

ไม่จริงเลย ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538:9)

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.00 หมายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับ

ค่อนข้างสูง

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.49 หมายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับ

ค่อนข้างต่ำ

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 - 0.49 หมายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ

4. แบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของบิดามารดาที่มีต่อการเรียนของนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวัง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการ

4.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดาจำนวน 22 ข้อ แล้วผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไปได้ข้อคำถาม 22 ข้อ

4.4 นำแบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา จำนวน 22 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t-test เลือกข้อสอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขึ้นไป มาใช้ในแบบสอบถามซึ่งจะได้แบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ในช่วง 4.596 ถึง 7.791

4.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 4.4 ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างอีก 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.899

ตัวอย่าง แบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดาของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ลงในช่อง จริงมาก ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริงเลย

จริงมาก	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบางเล็กน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	ความรู้สึก			
	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
0. บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนหนังสือ				
00. บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบในการเรียน				

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนน ตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้
ข้อความที่มีความหมาย เชิงบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมาก ให้ 3 คะแนน
ค่อนข้างจริง ให้ 2 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง ให้ 1 คะแนน
ไม่จริงเลย ให้ 0 คะแนน

ข้อความที่มีความหมาย เชิงลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมาก ให้ 0 คะแนน
ค่อนข้างจริง ให้ 1 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง ให้ 2 คะแนน
ไม่จริงเลย ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายความคาดหวังของบิดามารดา (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538:9)

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.00 หมายถึงความคาดหวังของบิดามารดาอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึงความคาดหวังของบิดามารดาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.49 หมายถึงความคาดหวังของบิดามารดาอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 - 0.49 หมายถึงความคาดหวังของบิดามารดาอยู่ในระดับต่ำ

5. แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการ

5.3 ผู้วิจัยได้ศึกษาและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของพัชรี มะแสงสม ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะจำนวน 26 ข้อ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไปได้ข้อคำถาม 26 ข้อ

5.4 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 26 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t-test เลือกข้อสอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขึ้นไป มาใช้ในแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ในช่วง 4.170 ถึง 8.839

5.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 5.4 ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่างอีก 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.885

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดลงในช่อง จริงมากที่สุด ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริงเลย

จริงมาก	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน มากที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน มาก
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน เท่าใดนัก
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน เลย

ข้อความ	ความรู้สึก			
	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
0. ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อนในห้องได้เป็นอย่างดี				
00. ข้าพเจ้าตำหนิเพื่อนเมื่อเพื่อนทำอะไรไม่ถูกใจ				

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนน ตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายเชิงบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมาก ให้ 3 คะแนน

ค่อนข้างจริง ให้ 2 คะแนน

ค่อนข้างไม่จริง ให้ 1 คะแนน

ไม่จริงเลย ให้ 0 คะแนน

ข้อความที่มีความหมายเชิงลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมาก ให้ 0 คะแนน

ค่อนข้างจริง ให้ 1 คะแนน

ค่อนข้างไม่จริง ให้ 2 คะแนน

ไม่จริงเลย ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538:9)

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.00 หมายถึงสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึงสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับค่อนข้างดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.49 หมายถึงสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับค่อนข้างไม่ดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 - 0.49 หมายถึงสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับไม่ดี

6. แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

6.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการ

6.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนจำนวน 30 ข้อ แล้วผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไปได้ข้อคำถาม 24 ข้อ

6.4 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน จำนวน 24 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t-test เลือกข้อสอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขึ้นไป มาใช้ในแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ในช่วง 3.688 ถึง 6.565

6.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 6.4 ไปใช้ทดลองครั้งที่ 2 กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างอีก 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.828

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดลงในช่อง จริงมาก ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริงเลย

จริงมาก	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
ก่อนข้างจริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
ก่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างเล็กน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเลย

ข้อความ	ความรูสึก			
	จริงมาก	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
0. ครูตักเตือนและให้อภัยเมื่อข้าพเจ้าทำผิด				
00.ครูให้ความเอาใจใส่และห่วงใยข้าพเจ้า				

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนน ตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้
ข้อความที่มีความหมายเชิงบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมาก ให้ 3 คะแนน
ค่อนข้างจริง ให้ 2 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง ให้ 1 คะแนน
ไม่จริงเลย ให้ 0 คะแนน

ข้อความที่มีความหมายเชิงลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงมาก ให้ 0 คะแนน
ค่อนข้างจริง ให้ 1 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง ให้ 2 คะแนน
ไม่จริงเลย ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538:9)

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.00 หมายถึงสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึงสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.49 หมายถึงสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างไม่ดี

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 - 0.49 หมายถึงสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับไม่ดี

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล กับโรงเรียนที่ผู้วิจัยเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งกำหนด วันเวลา

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เตรียมไว้ให้เพียงพอสำหรับนักเรียน เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2547 ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2547

4. อธิบายให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนขั้นตอนการตอบแบบสอบถาม
5. ดำเนินการให้นักเรียนเริ่มตอบแบบสอบถามทั้ง 6 ฉบับ โดยใช้เวลาในการตอบ 60 นาที
6. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมด นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบสอบถาม โดยการพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) โดยใช้สูตรของโรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 248-249 ; อ้างอิงจาก Rovinell and Hambleton.)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25% (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{N_H} + \frac{s_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	s_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
N_H	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูง
N_L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	คะแนนแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 85)

$$r = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบชุด X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบชุด Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง

ΣY^2	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
ΣXY	แทน	ผลรวมของผลคูณของทั้งหมดของคะแนนดิบ X กับ Y
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ t-test (ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 250)

$$t = r \sqrt{\frac{N-2}{1-r^2}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าจากการแจกแจงแบบที
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 196)

$$R_{Y.1,2,\dots,k} = \sqrt{\beta_{1Y1}^2 + \beta_{2Y2}^2 + \dots + \beta_{kYk}^2}$$

เมื่อ	$R_{Y.1,2,\dots,k}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ถึง k กับตัวแปรตาม
	$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k$	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ถึง k ในรูปคะแนนมาตรฐาน
	$r_{Y1}, r_{Y2}, \dots, r_{Yk}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ถึง k กับตัวแปรตาม

2.5 ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 332)

$$F = \frac{R^2 / k}{(1 - R^2) / (N - k - 1)}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)
	R^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	df_1	แทน	k
	df_2	แทน	$N - k - 1$

2.6 การทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรือค่าน้ำหนักความสำคัญ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 343 ; อ้างอิงจาก Hay. 1994)

$$t = \frac{b_j}{SE_{b_j}}$$

เมื่อ b_j แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
คำนวณจากสูตรดังนี้

$$b_j = \beta_j \frac{s_Y}{s_j}$$

เมื่อ SE_{b_j} แทน ความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบซึ่งคำนวณจากสูตรดังนี้

$$SE_{b_j} = \frac{S_Y}{S_j} \sqrt{\frac{1 - R_{Y.H}^2}{(1 - R_{j.G}^2)(N - k - 1)}}, df = n - 1$$

เมื่อ $R_{Y.H}^2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรตาม Y กับตัวแปรอิสระทั้งหมด
$R_{j.G}^2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวอิสระตัวที่ j กับตัวแปรอิสระตัวที่เหลือ
S_Y	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรตาม Y
S_j	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรอิสระตัวที่ j
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ให้มีความเข้าใจในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้

X_1 แทน	คะแนนของปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน
X_2 แทน	คะแนนของปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน
X_3 แทน	คะแนนของปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
X_4 แทน	คะแนนของปัจจัยด้านความคาดหวังของบิดามารดา
X_5 แทน	คะแนนของปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
X_6 แทน	คะแนนของปัจจัยสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
Y แทน	พฤติกรรมการเรียน
mean แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D. แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
CV. แทน	สัมประสิทธิ์ของการกระจาย
r แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
R แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2 แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
β แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน
F แทน	ค่าสถิติในการวิเคราะห์ด้วย F - test
t แทน	ค่าสถิติในการวิเคราะห์ด้วย t - test
SE_b แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดในรูปคะแนนดิบ
n แทน	จำนวนข้อ
k แทน	คะแนนเต็ม

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดา

มารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่วิเคราะห์จากนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบรอมดา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่วิเคราะห์จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. คำนำนัยสำคัญของปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดา มารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ที่ส่งผลกับพฤติกรรมการเรียน ที่วิเคราะห์จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน(X_1) เจตคติต่อการเรียน(X_2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์(X_3) ความคาดหวังของบิดามารดา(X_4) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน(X_5) และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน(X_6) กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน(Y) จากการนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 398 คนได้ค่าสถิติพื้นฐานคือคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ดังแสดงในตารางที่ 2 ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานของปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่วิเคราะห์จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปร	k	n	mean	S.D.	CV.	การแปลความหมาย
X_1	4	-	2.33	0.65	27.89	ดี
X_2	3	15	2.38	0.46	19.35	ค่อนข้างดี
X_3	3	15	2.20	0.46	20.91	ค่อนข้างสูง
X_4	3	15	.56	0.38	67.86	ค่อนข้างไม่สูง
X_5	3	15	2.18	0.42	19.27	ค่อนข้างดี
X_6	3	15	2.14	0.46	21.49	ค่อนข้างดี
Y	3	15	2.01	0.31	15.42	ค่อนข้างดี

จากตาราง 2 พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ส่วนปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ระหว่างครูกับนักเรียนพบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.14 ถึง 2.38 แสดงว่าปัจจัยทั้งหมดอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง ส่วนปัจจัยด้านความคาดหวังของบิดามารดา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .56 แสดงว่า ปัจจัยด้านนี้อยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายอยู่ตั้งแต่ 19.27 ถึง 67.86 โดยปัจจัยด้านความคาดหวังของบิดามารดา (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายมากที่สุด และปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายต่ำที่สุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของพฤติกรรมการเรียนรู้มีค่า 15.42

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบธรรมดา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างปัจจัย แต่ละด้านกับพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบธรรมดา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y
X_1	1.00	.366**	.366**	-.261**	.365**	.297**	.500**
X_2		1.00	.548**	-.456**	.556**	.494**	.596**
X_3			1.00	-.578**	.567**	.510**	.576**
X_4				1.00	-.501**	-.489**	-.350**
X_5					1.00	.656**	.537**
X_6						1.00	.427**
Y							1.00

จากตาราง 3 พบว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง .297 ถึง .656 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ส่วนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ปัจจัยด้านความคาดหวังของบิดามารดา มีค่าอยู่ระหว่าง -.578 ถึง -.261 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความ

คาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมการเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง .427 ถึง .596 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่าส่วนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความคาดหวังของบิดามารดา กับพฤติกรรมการเรียน มีค่า -.350 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่าปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ความสามารถทางการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนต่ำสุด

เมื่อพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมการเรียนมีค่าเท่ากับ .713 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีลักษณะร่วมกันวัดพฤติกรรมการเรียนได้ร้อยละ 50.8

3. นำหนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่วิเคราะห์จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปร	b	β	SE _b	t
X_1	0.122	0.257	0.019	6.380**
X_2	0.171	0.255	0.032	5.353**
X_3	0.206	0.293	0.036	5.744**
X_4	0.078	0.095	0.038	2.025*
X_5	0.134	0.182	0.040	3.382**
X_6	0.001	0.001	0.034	0.028

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้านในรูปคะแนนดิบ (b) มีค่าตั้งแต่ 0.001 ถึง 0.206 และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) มีค่าตั้งแต่

0.001 ถึง 0.293 โดยน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน (X_1) เจตคติต่อการเรียน (X_2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_3) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_5) ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้าน ความคาดหวังของบิดามารดา (X_4) ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_6) ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษานำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. มีปัจจัยบางประการอย่างน้อยหนึ่งประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 อำเภอ จำนวน 32 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 179 ห้อง และจำนวนนักเรียน 7,043 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 4 อำเภอ จำนวนโรงเรียน 10 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 398 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 3.086 ถึง 4.760 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.832

2. แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 2.814 ถึง 5.628 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.838

3. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 3.301 ถึง 7.264 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.868

4. แบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 4.596 ถึง 7.791 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.899

5. แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 4.170 ถึง 8.839 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.885

6. แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 3.688 ถึง 6.565 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.828

วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยทำการแจก และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2547 ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2547 รวมทั้งสิ้น 398 ฉบับ ได้ข้อมูลกลับมาร้อยละ 100 เป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์คือนักเรียนตอบครบทุกข้อ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเหล่านี้ มาตรวจให้คะแนน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถามทุกฉบับ
2. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยบางประการ กับพฤติกรรมการเรียน
3. หาค่าน้ำหนัก ความสำคัญ (Beta Weight) ของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมการเรียนมีค่าเท่ากับ .713 มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยด้านความ

สามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีลักษณะร่วมกัน วัดพฤติกรรมการเรียน ได้ร้อยละ 50.8

2. คำนำนักความสำคัญของปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าเท่ากับ 0.293, 0.257, 0.255 และ 0.182 ตามลำดับ ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยความคาดหวังของบิดามารดามีค่านำนักความสำคัญเท่ากับ 0.095 ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีค่านำนักความสำคัญเท่ากับ 0.001 ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าอภิปรายได้ดังนี้

1. ตัวแปรปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541: 114 – 115) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเรียนในทางบวก และผลการศึกษาของ กิ่งกาญจน์ ปานทอง (2545: 86 – 87) พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้พบว่าตัวแปรปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเรียนของนักเรียนยกเว้นตัวแปรด้านความคาดหวังของบิดามารดาที่สัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเรียน และสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรปัจจัยอื่นๆทุกตัวด้วย ตัวแปรด้านความคาดหวังของบิดามารดาวัดจากการรับรู้ของนักเรียนว่าบิดามารดาคาดหวังในด้านการเรียนของนักเรียนอย่างไรบ้าง การรับรู้ว่าบิดามารดามีความคาดหวังสูงอาจทำให้นักเรียนเกิดความเครียดได้ ทั้งนี้เนื่องจากความหวังดีที่บิดามารดามีต่อลูกจนกลายเป็นความคาดหวังโดยการพรีดัน ดัว่า ประชดลงโทษ ชมเชย หรือดิดสินบนให้รางวัลเป็นต้น ทำให้ลูกรู้สึกอึดอัด เครียดต่อการทำตัวให้เหมาะสมกับความคาดหวัง เป็นทุกข์ว่าจะทำไม่ได้ตามที่บิดามารดาคาดหวัง ขาดความมั่นใจ ซึ่งส่งผลไปถึงการเจ็บป่วยทางกายที่มีสาเหตุมาจากความเครียดทางด้านจิตใจได้ (วิทยา นาควัระ 2537 : 175-180,264) ทำให้มีผลต่อการปฏิบัติตนในการเรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

2. คำนำนักความสำคัญของปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่านำนักความสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านความคาดหวังของบิดามารดามีค่านำนักความสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่ามีปัจจัยบางประการอย่างน้อย 1 ประการ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชาริณี เจริญวัฒนะ (2531:ง) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน และการศึกษาของ ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541:116 – 117) พบว่าความคาดหวังของผู้ปกครองส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยด้านความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะของผู้เรียน ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนโดยตรง ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมมีความสามารถในการจดจำสิ่งที่เรียนรู้ มีแรงจูงใจในการเรียนต้องการอยากรู้ อยากพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนต่อครูผู้สอน ปัจจัยต่างๆเหล่านี้จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้ ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนที่ดีออกมาได้ (รุ่งทิวา จักรกร. 2527 : 21) ส่วนตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่ง เนื่องจากกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลอย่างมากกับนักเรียน (ลัดดา กิติวิภาต.2530 : 20) นักเรียนจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่โรงเรียนและอยู่กับเพื่อน สัมพันธภาพอันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มจะมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนทั้งในทางบวกและทางลบได้ ในขณะที่ความคาดหวังของบิดามารดาที่มีต่อลูก ต้องการให้ลูกเรียนหนังสือปฏิบัติในสิ่งที่ตนปรารถนา อาจมีผลทำให้ลูกเกิดความมั่นใจหรือเกิดอารมณ์แค้นเคืองได้(นิภา นิธิยาน. 2530 : 134) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดุเชค (Dusek.1980 : 110) ที่พบว่าหากพ่อแม่คาดหวังในตัวลูกได้อย่างเหมาะสมกับระดับความสามารถของลูก จะเป็นการกระตุ้นให้ลูกใช้ความพยายามมากขึ้น ในการทำตามที่พ่อแม่คาดหวังและเกิดความมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แต่ความคาดหวังของบิดามารดามีความสัมพันธ์ทางลบ ดังนั้นการจะพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นผู้ปกครองควรสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัวให้ดีขึ้นทำให้ความเข้าใจ และให้ความสนใจในเรื่องการเรียนของนักเรียน แต่ไม่ควรตั้งความคาดหวังที่เป็น

การเรียกร้องให้ลูกปฏิบัติตามความต้องการของตน และในส่วนของครู อาจารย์ ควรจัดการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ใช้จิตวิทยาในการสอน ปรับพฤติกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กและสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1.1 ควรมีการศึกษาในเรื่องปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนในกลุ่มอื่นๆ เช่นในระดับอุดมศึกษา เพื่อศึกษาว่าปัจจัยบางประการใดบ้างที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน

1.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นเช่น การอบรมเลี้ยงดู เชาวนปัญญา สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ฐานะของเศรษฐกิจของบิดามารดา

1.3 ควรทำการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การควบคุมตัวเอง การกำหนดเงื่อนไขเป็นต้น เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนให้เหมาะสม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล คงเมือง. (2533). ผลกระทบทางครอบครัวยุทธศาสตร์ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์
ส.ม. (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิต
วิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กึ่งกาญจน์ ปานทอง. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามโครงการ
จัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรม
วิชานิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร. กรุงเทพฯ: สารนิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยา
การศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- จุไร ชุมชุม. (2526). สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ชมนุช บุญสิทธิ์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อน ของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกุนนทีวุฒธารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
กศ.ม (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ดารณี วงษ์อยู่น้อย. (2525). การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.
วิทยานิพนธ์ (กศ.ม.)— กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณรงค์ เล็งประชา. (2538). มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์
กศ.ม(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ทิพาวดี เอมะวรรณะ. (2529). เรียนให้เก่งในมหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไอ เอส พรินติ้งเฮาส์.
- เทียนฉาย กิระนันท์. (2526). เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์ว่าด้วยการเจริญพันธ์. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนู ฤทธิกุล. (2542). การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. วารสารวิชาการหน่วยศึกษา
นิเทศกัณครนายก สำนักงานการประถมศึกษา.

- ธาริณี เจียรวัฒนะ. (2531). พฤติกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผลสำเร็จในการเรียน
วิทยาศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร.
- ธีรยุทธ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา. (2525). พฤติกรรมในการเรียนการสอน. เอกสารชุดวิชาชุด
พฤติกรรมการสอนประถมศึกษาหน่วยที่ 6 – 10. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
พันธ์นิพนธ์ลิขิต.
- นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม. (2524). จิตวิทยาสังคม. ภูเก็ต : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะ
วิทยาศาสตร์ วิทยาลัยภูเก็ต.
- นิภา นิธยาน. (2530). การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นิตดา ภู่อุสาสน์. (2531). การศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังในชีวิตของเด็กวัดสระแก้ว
กับเด็กครอบครัวปกติ. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนา) กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2527). “นักบริหาร: ผู้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้.” ก้าวเข้าสู่ผู้บริหาร.
กรุงเทพฯ: อนงค์ศิลป์การพิมพ์.
- นวลศิริ เปาโลหิตย์. (2539). ความรักแบบมอนไซ. วารสารแนะแนว 30 (161) : 54-56.
- ประดินันท์ อุปรมัย. (2527). วิทยาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: วิคตอรี พาวเวอร์พอยท์.
- ประวิณ สุทธิสง่า. (2540). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคล
แบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญ อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี. วิทยานิพนธ์. กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ. (2540). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่น. เอกสาร
ประกอบสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น หน่วยที่ 1-8 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2539). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์.
- พะยอม ธัญรส. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์
กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ถ่ายเอกสาร.

- พัชรารักษ์ เชียงแก้ว. (2540). การเปรียบเทียบคุณภาพของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่มีรูปแบบต่างกัน. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม.
(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- พัชรวิ มะแสงสม. (2544). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง.
ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- พูนทรัพย์ วงษ์พานิช. (2523). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ
ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต ของบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการ ใน
วิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ เจริญพันธ์วงศ์. (2530). พฤติกรรมองค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เมธี โพธิ์วัฒน์. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์และ
ความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ (กศ.ม.)— กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งทิวา จักรกร. (2527). วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- ลักษณ์ โมราสุข. (2537). ความขัดแย้งระหว่างเด็กวัยรุ่นกับพ่อแม่ในโรงเรียนพิษณุโลก
พิทยาคม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
นเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ลัดดา กิติวิภาต. (2530). จิตวิทยาสังคมและประยุกต์การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วัชร บุนนัง. (2526). การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ. วารสารรวมคำแห่งฉบับพิเศษ พัฒนา
บุคลากร หน้า 48 - 54.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2526). "ความหมายของหลักสูตรและการสอน", วารสารพัฒนาหลักสูตร
20 : 12 - 13.
- วัลลภ ปิยะมโนธรรม. (2536). เทคนิคการรักษาโรคประสาทด้วยตนเอง. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). คำเฉลยเกี่ยวกับการแปลความหมายเรื่องง่าย ๆ
ที่บางครั้งก็พลาดได้. ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา. 18(3).

- วิญญู พูลศรี. (2523). ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความกังวลในการเรียนนิสัยและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงวิทยาลัยครูเชียงใหม่. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยา นาควัชร. (2537). หมอวิทยาช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาตนเองและนักบริหาร.
- ศิริพร สุวรรณเทศ. (2533). รายงานการวิจัย การประเมินสภาวะทางสังคมจิตใจของคนไข้ที่มีปัญหาทางอารมณ์. กรุงเทพฯ : ศูนย์สุขวิทยาจิต.
- ศิริวรรณ วชิรวงศ์. (2537). ปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือในการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคความดันเลือดสูงของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล จ.สุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(วิทยาการระบาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สงัด อุทรานันท์. (2525). การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สุมานัน รุ่งเรืองธรรม. (2522). กลวิธีการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม
- สุรพล วรุฬห์รักษ์. (2541). การนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตายทางสื่อมวลชน. เอกสารรายงานการสัมมนาเรื่อง แนวทางเสนอข่าวเชิงป้องกันการฆ่าตัวตาย. (22-23). กรุงเทพฯ : วงศ์กมลโปรดักชั่น.
- สุรางค์ ดันติกุลวิจิตร. (2538). ผลของการวางเงื่อนไข กลุ่มควบคุมกับการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดคลองสวน อ. บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร พรหมจรรย์. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- โสภา ชูพิกุลชัย. (2528). *จิตวิทยาทั่วไป. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.*
- โสภา ขปิลมณฑ์,สมบัติ สุพัตชัย และประกายรัตน์ สุขุมลชาติ. (2534). *การศึกษารูปแบบของครอบครัวไทย ที่พึงปรารถนาในสังคมเมืองในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย.*
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. (2540). *การพัฒนาครอบครัว. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.*
- อัจฉรา สุขารมณ. (2520, ธันวาคม). "EQกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก",วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 5(1) : 1.
- อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม. (2530). *การศึกษาเปรียบเทียบ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. รายงานการวิจัยฉบับที่ 39. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- อัญชลี ม่านวิรุฬหณิข. (2539). *ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของเด็กหูหนวก : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนสอนคนหูหนวกในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2527). *การศึกษาและพัฒนาประเทศตามแนวพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.*
- อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. (2541). *ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย. เอกสารรายงานการสัมมนาเรื่องแนวทางการเสนอข่าวเชิงป้องกันการฆ่าตัวตาย. หน้า 32. กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.*
- _____. (2541, พฤษภาคม). "พ่อ-แม่-ลูก ควรทำอะไร เมื่อลูกสอบเข้ามหาวิทยาลัย", *นิตยสารชาวบ้าน. 20 (229) : 20.*
- Anderson, M.J. (1995, March). "Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning", *American Educational Research Journal. 7(1) : 135-152.*
- Atkinson, J.M. (1964). *An Introduction to Motivation. New Jersey : D.Van Nostrand.*
- Backman, Carl W.etal. (1969). *Social Psychology. New York : Mc-Graw Hill.*
- Balk, D.E. (1995). *Adolescent Development : Early Through Late Adolescence. Pa Grove, Calif : Books/Cole.*
- Collins, Randall. (1975, December). "Functional and conflict theories of education Stratification", *American Sociology Review 75(9) : 36*

- Cartwright, G.P. (1967, August). *The Authoritarian V.S. The Injurious Approach*. *School Science and Mathematics* 67(8) : 25-37.
- Dusek, J.B. (1980). *Theory, Research and Applications*. P.87-110. Hillsdale : Lawrence Erlbaum Associates.
- Evans, Ellis D. (1967, January). "The Effects of Achievement Motivation and Ability upon Discovery Learning and Accompanying Incidental Learning upon Two Conditions of Incentive Set," *The Journal of Educational Research*. 67(6) : 60
- Frederick, Robert W, Kichen, Paul C. and McElwee, Agnes R. (1974). *A Guide to College Study*. New York : Appleton Century.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw Hill Book.
- Guilford, J.P. (1969). *The Nature of Human Intelligence*. New York : McGraw Hill Book.
- Getzels, J.W., James, M. & Ronall, F.C. (1964). *Educational Administration : As a Social Process Theory*. New York : Harper & Row.
- Heider, Fritz. (1967). "Attitude and Cognitive Organization" in *Attitude Theory and Measurement*. Edited by Martin Fishbein. p 39-42. New York : John Wiley & Sons.
- Johnson, David W. (1986). *Interpersonal Effectiveness and Self-Actualization*. New York : Prentice-Hall.
- Keith, Davis. (1977). *Human Behavior at Work : Organizational*. 5th ed Bombay : Tata McGraw Hill.
- Kraushaar, O.F. (1972). *American Nonpublic School : Patterns of Diversity*. Baltimore, MD.: The John Hopkins University.
- Kerlinger, Fred N. & Pedhazur, David J. (1973). *Multiple Regression in Behavioral Research*. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Light, Louise L. and Alexakos, C.E. (1970, July – August). "Effect of Individual and Group Counseling on Study Habits". *The Journal of Educational Research*. 70(15) : 450- 455.
- McClelland, David C. (1961). *The Achieving Society*. New Jersey : D. Van Nostrand.
- Maslow, A.H. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd ed. New York : Harper & Row.
- Oxford University. (1989). *Handbook of Research Design and Social Measurement* 4th ed. New York : Longman.

Reeder, W.W. (1971). *Partial Theory form th 25 tear research program on Directive Factor is Belives and Social Action*. New York : Minigraph.

/Russell, D.H. (1969). *Children's Thinking*. Boston : Cim and Company.

Rollin, B.C.& Thomas,DL. (1975). *A Theory of Parental Power and Child Complain: Power in Famillies*. New York : Crowell and Olson.

Shaver, Kelly G. (1977). *Principle of Social Psychology*. Massachusetts : Winthrop Publish.Inc.

Weiner, Bernard. (1980). *Human Motivation*. New York : Holt, Rinegart and Winston.

Yee Albert, H. (1971). *Social Interaction in Education Settings*. New Jersey : Prentice – Hall Inc.

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างจดหมายขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/2356

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 5

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี อาจารย์สุพร เข้มเฮง และ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับ นักเรียน ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายเชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 06-8458787, 01-3403877

ที่ ศธ 0519.12/2354

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปลาม้าสูงสุमारวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี อาจารย์สุพร เข้มเฮง และ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับ นักเรียน ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายเชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 06-8458787, 01-3403877

ภาคผนวก ข

รายชื่อของผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.ละเอียด รัชส์เฝ้า	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉวีวรรณ เทวตมัลย์	ภาควิชาการมัธยมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสม	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตาราง 5 แสดงค่าความเชื่อมั่น (IOC) ของแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน

ลำดับข้อ	ค่า (IOC)	หมายเหตุ
1.	1	คัดลอกไว้
2.	1	คัดลอกไว้
3.	1	คัดลอกไว้
4.	1	คัดลอกไว้
5.	0.8	คัดลอกไว้
6.	0.8	คัดลอกไว้
7.	1	คัดลอกไว้
8.	0.8	คัดลอกไว้
9.	1	คัดลอกไว้
10.	1	คัดลอกไว้
11.	1	คัดลอกไว้
12.	1	คัดลอกไว้
13.	1	คัดลอกไว้
14.	1	คัดลอกไว้
15.	1	คัดลอกไว้
16.	1	คัดลอกไว้
17.	1	คัดลอกไว้
18.	1	คัดลอกไว้
19.	0.6	คัดลอก
20.	1	คัดลอกไว้
21.	1	คัดลอกไว้
22.	0.8	คัดลอกไว้
23.	1	คัดลอกไว้
24.	1	คัดลอกไว้
25.	1	คัดลอกไว้
26.	1	คัดลอกไว้
27.	0.6	คัดลอก
28.	1	คัดลอกไว้
29.	1	คัดลอกไว้
30.	1	คัดลอกไว้

ตาราง 6 แสดงค่าความเชื่อมั่น (IOC) ของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

ลำดับข้อ	ค่า (IOC)	หมายเหตุ
1.	0.8	คัดเลือกไว้
2.	1	คัดเลือกไว้
3.	1	คัดเลือกไว้
4.	1	คัดเลือกไว้
5.	0.8	คัดเลือกไว้
6.	0.8	คัดเลือกไว้
7.	1	คัดเลือกไว้
8.	0.8	คัดเลือกไว้
9.	0.8	คัดเลือกไว้
10.	0.8	คัดเลือกไว้
11.	0.8	คัดเลือกไว้
12.	1	คัดเลือกไว้
13.	0.8	คัดเลือกไว้
14.	0.8	คัดเลือกไว้
15.	0.8	คัดเลือกไว้
16.	1	คัดเลือกไว้
17.	1	คัดเลือกไว้
18.	0.8	คัดเลือกไว้
19.	0.8	คัดเลือกไว้
20.	0	คัดออก

ตาราง 7 แสดงค่าความเชื่อมั่น (IOC) ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ลำดับข้อ	ค่า (IOC)	หมายเหตุ
1.	0.4	คัดออก
2.	0.8	คัดเลือกไว้
3.	1	คัดเลือกไว้
4.	1	คัดเลือกไว้
5.	0.8	คัดเลือกไว้
6.	0.4	คัดออก
7.	1	คัดเลือกไว้
8.	0.6	คัดออก
9.	0.8	คัดเลือกไว้
10.	1	คัดเลือกไว้
11.	0.8	คัดเลือกไว้
12.	0.8	คัดเลือกไว้
13.	0.8	คัดเลือกไว้
14.	1	คัดเลือกไว้
15.	1	คัดเลือกไว้
16.	1	คัดเลือกไว้
17.	1	คัดเลือกไว้
18.	1	คัดเลือกไว้
19.	0.8	คัดเลือกไว้
20.	1	คัดเลือกไว้
21.	1	คัดเลือกไว้
22.	1	คัดเลือกไว้
23.	1	คัดเลือกไว้
24.	1	คัดเลือกไว้
25.	1	คัดเลือกไว้
26.	0.6	คัดออก
27.	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 8 แสดงค่าความเชื่อมั่น (IOC) ของแบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา

ลำดับข้อ	ค่า (IOC)	หมายเหตุ
1.	1	คัดเลือกไว้
2.	0.8	คัดเลือกไว้
3.	1	คัดเลือกไว้
4.	0.8	คัดเลือกไว้
5.	0.8	คัดเลือกไว้
6.	1	คัดเลือกไว้
7.	0.8	คัดเลือกไว้
8.	0.8	คัดเลือกไว้
9.	1	คัดเลือกไว้
10.	1	คัดเลือกไว้
11.	1	คัดเลือกไว้
12.	0.8	คัดเลือกไว้
13.	0.8	คัดเลือกไว้
14.	1	คัดเลือกไว้
15.	1	คัดเลือกไว้
16.	0.8	คัดเลือกไว้
17.	1	คัดเลือกไว้
18.	1	คัดเลือกไว้
19.	1	คัดเลือกไว้
20.	1	คัดเลือกไว้
21.	1	คัดเลือกไว้
22.	0.8	คัดเลือกไว้

ตาราง 9 แสดงค่าความเชื่อมั่น (IOC) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง
นักเรียนกับเพื่อน

ลำดับข้อ	ค่า (IOC)	หมายเหตุ
1.	1	คัดเลือกไว้
2.	1	คัดเลือกไว้
3.	1	คัดเลือกไว้
4.	1	คัดเลือกไว้
5.	1	คัดเลือกไว้
6.	1	คัดเลือกไว้
7.	1	คัดเลือกไว้
8.	1	คัดเลือกไว้
9.	1	คัดเลือกไว้
10.	1	คัดเลือกไว้
11.	1	คัดเลือกไว้
12.	1	คัดเลือกไว้
13.	0.8	คัดเลือกไว้
14.	1	คัดเลือกไว้
15.	0.8	คัดเลือกไว้
16.	1	คัดเลือกไว้
17.	1	คัดเลือกไว้
18.	1	คัดเลือกไว้
19.	1	คัดเลือกไว้
20.	1	คัดเลือกไว้
21.	1	คัดเลือกไว้
22.	1	คัดเลือกไว้
23.	0.8	คัดเลือกไว้
24.	1	คัดเลือกไว้
25.	1	คัดเลือกไว้
26.	1	คัดเลือกไว้

ตาราง10 แสดงค่าความเชื่อมั่น(IOC)ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ลำดับข้อ	ค่า (IOC)	หมายเหตุ
1.	1	คัดเลือกไว้
2.	1	คัดเลือกไว้
3.	0.6	คัดออก
4.	1	คัดเลือกไว้
5.	1	คัดเลือกไว้
6.	1	คัดเลือกไว้
7.	1	คัดเลือกไว้
8.	1	คัดเลือกไว้
9.	1	คัดเลือกไว้
10.	1	คัดเลือกไว้
11.	1	คัดเลือกไว้
12.	0.8	คัดเลือกไว้
13.	0.6	คัดออก
14.	0.6	คัดออก
15.	1	คัดเลือกไว้
16.	0.6	คัดออก
17.	1	คัดเลือกไว้
18.	1	คัดเลือกไว้
19.	1	คัดเลือกไว้
20.	1	คัดเลือกไว้
21.	1	คัดเลือกไว้
22.	1	คัดเลือกไว้
23.	0.8	คัดเลือกไว้
24.	0.8	คัดเลือกไว้
25.	1	คัดเลือกไว้
26.	1	คัดเลือกไว้
27.	1	คัดเลือกไว้
28.	0.6	คัดออก
29.	1	คัดเลือกไว้
30.	0.4	คัดออก

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน

ลำดับข้อ	ค่า (t)	หมายเหตุ
1.	2.715 [*]	คัดออก
2.	4.165 ^{**}	คัดเลือกไว้
3.	1.796	คัดออก
4.	1.461	คัดออก
5.	3.780 ^{**}	คัดเลือกไว้
6.	.992	คัดออก
7.	3.527 ^{**}	คัดเลือกไว้
8.	2.842 [*]	คัดเลือกไว้
9.	-.574	คัดออก
10.	.503	คัดออก
11.	3.843 ^{**}	คัดเลือกไว้
12.	4.330 ^{**}	คัดเลือกไว้
13.	3.382 ^{**}	คัดเลือกไว้
14.	.180	คัดออก
15.	4.760 ^{**}	คัดเลือกไว้
16.	3.172 ^{**}	คัดเลือกไว้
17.	3.679 ^{**}	คัดเลือกไว้
18.	3.458 ^{**}	คัดเลือกไว้
19.	2.777 ^{**}	คัดออก
20.	4.571 ^{**}	คัดออก
21.	2.554 ^{**}	คัดออก
22.	3.791 ^{**}	คัดเลือกไว้
23.	3.292 [*]	คัดออก
24.	3.551 ^{**}	คัดเลือกไว้
25.	1.083	คัดออก
26.	3.757 ^{**}	คัดเลือกไว้
27.	2.726 [*]	คัดออก
28.	3.086 [*]	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรมพฤติกรรมการเรียน = 0.832

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

ลำดับข้อ	ค่า (t)	หมายเหตุ
1.	2.425 [.]	คัดออก
2.	4.315 ^{..}	คัดเลือกไว้
3.	3.910 ^{..}	คัดเลือกไว้
4.	2.814 [.]	คัดเลือกไว้
5.	4.951 ^{..}	คัดเลือกไว้
6.	.475	คัดออก
7.	3.273 ^{..}	คัดเลือกไว้
8.	1.678	คัดออก
9.	3.062 [.]	คัดเลือกไว้
10.	4.053 ^{..}	คัดเลือกไว้
11.	4.125 ^{..}	คัดเลือกไว้
12.	5.125 ^{..}	คัดเลือกไว้
13.	3.127 [.]	คัดเลือกไว้
14.	3.231 [.]	คัดเลือกไว้
15.	5.628 ^{..}	คัดเลือกไว้
16.	4.865 ^{..}	คัดเลือกไว้
17.	5.115 ^{..}	คัดเลือกไว้
18.	3.504 ^{..}	คัดเลือกไว้
19.	.281	คัดออก

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน = 0.838

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ลำดับข้อ	ค่า (t)	หมายเหตุ
1.	4.512 ^{***}	คัดเลือกไว้
2.	6.729 ^{***}	คัดเลือกไว้
3.	6.565 ^{***}	คัดเลือกไว้
4.	6.808 ^{***}	คัดเลือกไว้
5.	7.071 ^{***}	คัดเลือกไว้
6.	3.737 ^{***}	คัดเลือกไว้
7.	5.323 ^{***}	คัดเลือกไว้
8.	7.264 ^{***}	คัดเลือกไว้
9.	2.640 [.]	คัดออก
10.	4.745 ^{***}	คัดเลือกไว้
11.	2.682 [.]	คัดออก
12.	3.992 ^{***}	คัดเลือกไว้
13.	.618	คัดออก
14.	4.796 ^{***}	คัดเลือกไว้
15.	4.478 ^{***}	คัดเลือกไว้
16.	2.425 [.]	คัดออก
17.	2.848 [.]	คัดออก
18.	3.301 [.]	คัดเลือกไว้
19.	3.277 [.]	คัดออก
20.	2.671 [.]	คัดออก
21.	1.942	คัดออก
22.	4.293 ^{***}	คัดเลือกไว้
23.	3.809 ^{***}	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ = 0.868

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคาดหวังของบิตามารดา

ลำดับข้อ	ค่า (t)	หมายเหตุ
1.	5.150 ^{..}	คัดเลือกไว้
2.	3.464 ^{..}	คัดออก
3.	7.791 ^{..}	คัดเลือกไว้
4.	3.334 [.]	คัดออก
5.	4.596 ^{..}	คัดเลือกไว้
6.	3.974 ^{..}	คัดออก
7.	2.598 [.]	คัดออก
8.	5.290 ^{..}	คัดเลือกไว้
9.	6.074 ^{..}	คัดเลือกไว้
10.	4.899 ^{..}	คัดเลือกไว้
11.	5.583 ^{..}	คัดเลือกไว้
12.	6.908 ^{..}	คัดเลือกไว้
13.	4.655 ^{..}	คัดเลือกไว้
14.	5.320 ^{..}	คัดเลือกไว้
15.	6.053 ^{..}	คัดเลือกไว้
16.	2.689 [.]	คัดออก
17.	5.492 ^{..}	คัดเลือกไว้
18.	4.996 ^{..}	คัดเลือกไว้
19.	3.732 ^{..}	คัดออก
20.	5.779 ^{..}	คัดเลือกไว้
21.	5.007	คัดเลือกไว้
22.	1.583	คัดออก

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคาดหวังของบิตามารดา = 0.899

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง
นักเรียนกับเพื่อน

ลำดับข้อ	ค่า (t)	หมายเหตุ
1.	6.641 ^{***}	คัดเลือกไว้
2.	5.267 ^{***}	คัดเลือกไว้
3.	8.839 ^{***}	คัดเลือกไว้
4.	3.637 ^{***}	คัดออก
5.	5.648 ^{***}	คัดออก
6.	2.610 [*]	คัดออก
7.	5.926 ^{***}	คัดเลือกไว้
8.	2.956 [*]	คัดออก
9.	3.134 [*]	คัดออก
10.	6.409 ^{***}	คัดเลือกไว้
11.	4.170 ^{***}	คัดเลือกไว้
12.	5.563 ^{***}	คัดเลือกไว้
13.	4.492 ^{***}	คัดออก
14.	7.266 ^{***}	คัดเลือกไว้
15.	4.682 ^{***}	คัดเลือกไว้
16.	4.303 ^{***}	คัดเลือกไว้
17.	3.311 [*]	คัดออก
18.	3.288 [*]	คัดออก
19.	4.323 ^{***}	คัดเลือกไว้
20.	2.970 [*]	คัดออก
21.	4.364 ^{***}	คัดเลือกไว้
22.	5.323 ^{***}	คัดเลือกไว้
23.	4.996 ^{***}	คัดเลือกไว้
24.	1.701	คัดออก
25.	2.535 [*]	คัดออก
26.	5.850 ^{***}	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน = 0.885

ตาราง 16 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ลำดับข้อ	ค่า (t)	หมายเหตุ
1.	4.266 ^{**}	คัดเลือกไว้
2.	3.688 ^{**}	คัดเลือกไว้
3.	6.565 ^{**}	คัดเลือกไว้
4.	4.014 ^{**}	คัดเลือกไว้
5.	2.589 [*]	คัดออก
6.	-3.686	คัดออก
7.	4.725 ^{**}	คัดเลือกไว้
8.	5.939 ^{**}	คัดเลือกไว้
9.	5.367 ^{**}	คัดเลือกไว้
10.	1.968	คัดออก
11.	5.323 ^{**}	คัดเลือกไว้
12.	4.648 ^{**}	คัดเลือกไว้
13.	4.468 ^{**}	คัดเลือกไว้
14.	1.713	คัดออก
15.	3.876 ^{**}	คัดเลือกไว้
16.	2.654 [*]	คัดออก
17.	4.804 ^{**}	คัดเลือกไว้
18.	3.529 ^{**}	คัดออก
19.	3.200 [*]	คัดออก
20.	4.337 ^{**}	คัดเลือกไว้
21.	3.850 ^{**}	คัดเลือกไว้
22.	4.797 ^{**}	คัดเลือกไว้
23.	2.643 [*]	คัดออก
24.	2.066 [*]	คัดออก

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน = 0.828

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถามพฤติกรรมทางการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	ไม่เคยทำ
1.	ข้าพเจ้านำอุปกรณ์การเรียนมาครบครัน				
2.	ข้าพเจ้าเข้าเรียนสาย				
3.	ถ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่เข้าเรียนวิชานั้น				
4.	ระหว่างเรียนข้าพเจ้าจะจดเนื้อหาเท่าที่จำเป็น แล้วจัดทำเป็นระเบียบ เพื่อให้เข้าใจและจดจำง่าย				
5.	ข้าพเจ้าไม่สนใจจะทำงานที่ครูมอบหมายให้				
6.	ข้าพเจ้าชอบคิดถึงเรื่องอื่นขณะฟังครูสอน				
7.	ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งทันเวลาที่กำหนด				
8.	ข้าพเจ้ามาทันเวลาเข้าเรียน				
9.	ในเวลาเรียนข้าพเจ้าชอบมองออกไปนอกห้อง				
10.	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือก็ต่อเมื่อมีผู้อื่นบอกให้อ่าน				
11.	ข้าพเจ้านำวิชาอื่นขึ้นมาทำขณะที่ครูกำลังสอนหน้าห้อง				
12.	ข้าพเจ้าจะตั้งใจทำงานจนสุดความสามารถ ไม่ว่างานนั้นจะยากหรือง่ายเพียงใด				
13.	ถ้าทำการบ้านไม่ได้ข้าพเจ้าจะลอกเพื่อน				
14.	ถ้าอาจารย์คืนงานที่ส่งไปแล้ว ข้าพเจ้าจะรีบดูทันทีว่าจะต้องแก้ไขอะไร				
15.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือก็ต่อเมื่อใกล้สอบ				

แบบสอบถามการวัดเจตคติต่อการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริงมาก ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1.	ข้าพเจ้าพอใจที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในเรื่องการเรียน				
2.	ข้าพเจ้าคิดว่าไม่จำเป็นต้องเรียนในวิชาที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ				
3.	การเรียนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ				
4.	ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนทุกวิชามีความสำคัญเท่ากันหมด				
5.	การเรียนหนังสือทำให้แต่ละวันของข้าพเจ้ามีความหมายขึ้น				
6.	ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนไม่สามารถให้ข้าพเจ้าอยู่รอดในสังคม				
7.	ครูของข้าพเจ้าให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจ				
8.	การเรียนไม่ใช่สิ่งสำคัญ				
9.	ผู้ที่ได้เรียนหนังสือจะมีโอกาสได้ทำงานที่มั่นคง				
10.	การเรียนหนังสือเป็นสิ่งที่ยุ่งยาก				
11.	การเรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง				
12.	ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนรู้สิ่งต่างๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง				
13.	ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นการเสียเวลาที่ต้องมาเรียนแทนที่จะไปช่วยพ่อแม่ทำงานหาเงิน				
14.	ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนหนังสือ				
15.	ข้าพเจ้าเบื่อการเรียนที่ต้องท่องจำ				

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	ข้อความ	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1.	ข้าพเจ้าเปรียบเทียบผลการเรียนกับเกณฑ์เสมอเพื่อพัฒนาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้น				
2.	ข้าพเจ้าคิดว่าอนาคตของตนเองขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียนรู้				
3.	ข้าพเจ้าพอใจงานที่ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่				
4.	ข้าพเจ้าตั้งความหวังในการเรียน และพยายามทำให้สำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้				
5.	ข้าพเจ้าอยากประสบความสำเร็จในการเรียน				
6.	ข้าพเจ้าพยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง				
7.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพิ่มมากขึ้นเมื่อรู้ว่าด้อยกว่าเพื่อน ๆ				
8.	ถ้าข้าพเจ้าเรียนหนังสือได้ไม่ดีตามที่ตั้งใจไว้ ข้าพเจ้าจะพยายามทำต่อไปอย่างเต็มความสามารถ				
9.	ข้าพเจ้าทำงานโดยใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่				
10.	ถ้าทำงานที่ครูมอบหมายให้ไม่ถูกต้องข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะทำให้ถูกต้องให้ได้				
11.	ข้าพเจ้าพยายามอ่านหนังสือจนสามารถสอบผ่านแต่ละวิชาได้				
12.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนจนทำคะแนนสอบได้สูง				
13.	ข้าพเจ้าจะตั้งความหวังไว้สูง ๆ เพื่อจะได้ใช้ความสามารถและความสามารถในการเรียนอย่างเต็มที่				
14.	เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยก่อนกำหนดส่งงาน				
15.	ข้าพเจ้ามีใจจดจ่อ อยู่กับงานที่ได้รับมอบหมายจนกว่าจะทำงานสำเร็จ ไม่ว่างานนั้นจะน่าเบื่อหน่ายเพียงใด				

แบบสอบถามความคาดหวังของบิดามารดา

ข้อที่	ข้อความ	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1.	บิดามารดาอยากให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเรียนมากกว่าออกไปเล่นกับเพื่อน				
2.	บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้าทำการบ้านและรายงานให้เสร็จตามกำหนด				
3.	เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนดี บิดามารดาจะให้รางวัลข้าพเจ้า				
4.	บิดามารดาตั้งความหวังกับข้าพเจ้าว่าสามารถเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ได้ด้วยตนเอง				
5.	บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้าทำสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถของข้าพเจ้า				
6.	บิดามารดาคาดหวังให้ข้าพเจ้าเป็นเด็กที่เรียนหนังสือดี				
7.	บิดามารดาจะให้กำลังใจเมื่อข้าพเจ้าทุ่มเทเวลาให้กับการเรียน				
8.	บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือ และทบทวนบทเรียนทุกวัน				
9.	บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนหนังสือให้ดีขึ้น				
10.	บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบในการเรียน				
11.	บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้าสอบได้เกรดเฉลี่ยสูง ๆ				
12.	บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้าสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐให้ได้				
13.	บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนต่อให้สูงที่สุด				
14.	บิดามารดาต้องการให้ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการเรียนให้ถูก				
15.	บิดามารดาเชื่อว่าข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจเลือกกระทำการต่างๆ ได้ด้วยตนเอง				

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ข้อความ	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1.	ข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนได้				
2.	ถ้าเพื่อนมีปัญหา ข้าพเจ้าจะให้ความช่วยเหลือ				
3.	เมื่อทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ข้าพเจ้าจะช่วยทำงานด้วยความตั้งใจ				
4.	ข้าพเจ้ากับเพื่อนทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยความสามัคคี				
5.	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้าทำงานร่วมกับเพื่อนได้เป็นอย่างดี				
6.	ข้าพเจ้าไม่พอใจ เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นแตกต่างจากข้าพเจ้า				
7.	ในการทำงานกลุ่มข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน				
8.	เมื่อเพื่อนกระทำความดี ข้าพเจ้าชมเชยเพื่อนด้วยความจริงใจ				
9.	ข้าพเจ้าตำหนิเพื่อน เมื่อเพื่อนทำอะไรไม่ถูกใจ				
10.	เพื่อน ๆ คอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องการเรียนแก่ข้าพเจ้า				
11.	เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาเพื่อนในห้องได้				
12.	ถ้าทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ข้าพเจ้ามักมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน				
13.	ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อนในห้องได้เป็นอย่างดี				
14.	เมื่อทำงานผิดพลาด ข้าพเจ้าพร้อมที่จะยอมรับผิดต่อหน้าเพื่อน ๆ				
15.	เพื่อนในห้องเรียนจะช่วยอธิบายการบ้านเมื่อข้าพเจ้าทำการบ้านไม่ได้				

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1.	ครูยิ้มแย้มทักทายข้าพเจ้าเมื่อพบกันนอกห้องเรียน				
2.	ครูตักเตือนและให้อภัยเมื่อข้าพเจ้าทำผิด				
3.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานบกพร่องครูจะแนะนำสิ่งที่ถูกต้องเสมอ				
4.	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่ครูไม่ให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาหรือสงสัยจึงไม่กล้าถามครู				
5.	ข้าพเจ้าไม่สามารถปรึกษาเรื่องการเรียนกับครูได้				
6.	ครูให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อข้าพเจ้าเป็นอย่างดี				
7.	ครูให้คำปรึกษากับข้าพเจ้าด้วยความเต็มใจ				
8.	ครูชมเชยเมื่อข้าพเจ้าทำความดี				
9.	ครูให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้า เมื่อมีปัญหาทางการเรียน				
10.	ข้าพเจ้าปรึกษาปัญหาด้านการเรียนกับครูได้ตลอดเวลา				
11.	ข้าพเจ้าไม่สามารถปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับครูได้				
12.	ครูให้ความเอาใจใส่และห่วงใยข้าพเจ้า				
13.	ข้าพเจ้าปรึกษาปัญหาด้านการเงินกับครูไม่ได้				
14.	ครูมีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับข้าพเจ้า				
15.	ครูคอยเตือนให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสืออยู่เสมอ				

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	3 ตุลาคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1/868 เมืองทองธานี 3 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11120
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2541 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกเทคโนโลยีอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ.2547 จบการศึกษาระดับมหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ